BIBLIOTHECA UNIV. IAGELL. CRACOVIENSIS
kat. komp.
5372
Czasopismo II
1832

KALENDARZ
Gospodarski
NA ROK PAŃSKI

W WILNIE
w Drukarni Zymela i Manesa.

Kalend. 287.

Biblioteka Jagiellońska
1002378881

KALENDARZ
GOSPODARSKI
NA ROK PRZESTĘPNY
1832

Zawieraiący w sobie dni 366, oraz Swięta Rzymskie i Ruskie z oznaczeniem dni galowych; Epochy znakomitsze; tabelę wschodu i zachodu słońca; odmiany xiężyca; ciąg dalszy praktyki gospodarskiey; ciekawe i pożyteczne wiadomości gospodarskie i astronomiczne; odchod poczt w Wilnie i Grodnie; pryncypalnieysze jarmarki; doświadczenia gospodarskie i anekdoty, oraz święta i posty Staro-Zakonnych.

LICZBY ZWROTÓW KALENDARSKICH.

Podług Star: Kalendar:			Podług Now: Kalendar:
	IX.	- Złota Liczba — -	IX.
	XXI.	- Okrąg Słońca — -	XXI.
	IX.	- Epakta — — — -	XXVIII.
	V.	- Poczet Rzymski -	V.
	C. B.	- Litera Niedzielna -	A. G.

ROK PERYODU JULIUSZOWEGO 6545.

***Mięsopustu od Nowego roku do Popielcu Niedziel** 7 **dni** 5.*

Wolno drukować z obowiązkiem złożenia trzech exemplarzy w Komitecie Cenzury. Wilno, dnia 7 Lipca vs. 1831 roku.
Michał Oczapowski Cenzor.

W WILNIE I GRODNIE
w Drukarni Manesa Romma i Zymela Typografa.

RUCHOME SWIĘTA.

SWIĘTA RZYMSKIE.	SWIĘTA RUSKIE.
Niedzie: Starozapust. 7 Febr: vs. 19 Lut: ns.	Недѣля Мясопустная . . 14 Февраля.
Popielec . . . 24 Febr: vs. 7 Marca ns.	Недѣля Сыропустная . . . 21 Февраля.
Wielkanoc . . 10 Apr: vs. 22 Kwie: ns.	Пасха Христова . . . . . . 10 Апрѣля.
Krz: dni 16, 17, 18 Maj: vs. 28, 29, 30 Maj: ns.	Вознесеніе Господне . . . . . . 19 Маія.
Wniebowst: Pańsk: 19 Maja vs. 31 Maj: ns.	Пятдѣсятница . . . . 29 Маія.
Zielone Swiątki . 29 Maja vs. 10 Czer: ns.	Мясопустъ Петровъ . . . . . 5 Іюня.
Boże Ciało . . . . 9 Junii vs. 21 Czer: ns.	Петрова поста . 3 Недѣли и 2 дни.
Niedziel po Zielon: Swiątk: . 25 vs. 24 ns.	Мясопустъ Спасовъ . . . . . 31 Іюля.
Niedz: I. Adwen: . 27 Nov: vs. 2 Grud: ns.	Мясопустъ Филиповъ . . . 14 Ноября.

Мясоястіе продолжается 7 Недѣль и 3 дни.

WYKŁAD ZNAKOW KALENDARZA.

Nów Księżyca.	Baran.	Lew.	Strzelec.
Pierwsza Kwadra.	Byk.	Panna.	Koziorożec.
Pełnia.	Bliźnięta.	Waga.	Wodnik.
Ostatnia Kwadra.	Rak.	Niedźwiadek.	Ryby.

Suchedni przypadają.

5372
II CZASOP
1832

V. S.	N. S.
Pierwsze, w Marcu 2, 4, 5.	*Pierwsze*, w Marcu 14, 16, 17.
Drugie, w Czerwcu 1, 3, 4.	*Drugie*, w Czerwcu 13, 15, 16.
Trzecie, w Wrześniu 21, 23, 24.	*Trzecie*, w Wrześniu 19, 21, 22.
Czwarte, w Grudniu 14, 16, 17.	*Czwarte*, w Grudniu 19, 21, 22.

* *Oznaczenie dni galowych.*

EPOCHY ZNAKOMITSZE.

Od stworzen: świata podł: Grekow 7340.	
— — — — — — — — Rzymian 5781.	
— — — — — — — — Zydow - 5592.	
— Potopu podług Grekow - - 5098.	
— — — — — — Rzymian - - - 4125.	
— Początku Królest: Sycyońskiego 3921.	

Od pokazania się Komety w znaku zodyatycznym barana, Abrahama wieku 70, po którym Sodoma i Gomora zgorzała, Lot z żoną i dwiema córkami wyprowadzony, Abraham do Harenen u-

szedł, po czym głod, woyny krwawe nastąpiły - - - - 3771.
Od powołania Abrahama do Chananei - - - - - - - - 3698.
— Początku Królestwa Argoskiego 3688.
— Urodzenia Izaaka syna Abrahamowego - - - - - - - - 3673.
— Urodzenia Jakóba syna Izaaka, który żył lat 147 - - - - - 3612.
— Urodz: Józefa syna Jakóba, który był przedany do Egiptu od braci mający lat 16, służył Putyfarowi lat 14, prezentowany Faraonowi lat 30tu - - - - 3522.
— Sprowadzenia Jakóba do Egiptu przez Józefa - - - - - - 3483.
— Początku Królestwa Ateńskiego 3388.
— — — — — — — Spartańskie: 3348.
— — — — — — — Tebańskiego 3325.
— Smierci Moyżesza - - - - 3228
— Początku Królest: Miceńskiego 3166.
— Namaszczenia przez Samuela I. Króla Izraelskiego Saula - - 2926.
— Początku panowania Dawida Króla II Izraelskiego - - - 2887.
— Smierci Salomona Króla III. Izr: 2809.
— Podziału państwa Izraelskiego 2810.
— Począt: Królest: Macedońskiego 2646.
— Prorokowania Ozeasza i Joela - 2587.
— — — — Abdyjasza i Izajasza 2545.
— — — — Micheasza - - - 2532.
— Drugiey woyny Spartańczykow z Messeńczykami - - - - - 2516.
— Urodzenia Cyrusa, który Monarchyję Perską fundował - - - 2468.
— Zaczęcia prorokow: Jeremijasza 2405.
— Niewoli Żydow Babilońskiey - 2390.
— Proroctwa Daniela i Ezechiela 2372.
— Zbudowania Marsylii przez Foceńczykow - - - - - - - - 2372.
— Zdobycia Babilonu p. Cyrusa - 2368.
— Zniesienia tyranii Pizystrata w Atenach - - - - - - - - 2342.
— Początku woyny Daryusza I. Króla Perskiego z Grekami - 2337.
— Ustanowien: w państwie Rzymskiém Dyktatury - - - - - 2330.

Od ustanowienia w tymże państwie Trybunow gminnych - - - 2322.
— Napadu przez Ekwow i Wolskow na państwo Rzymskie - 2299.
— Ustanowienia w państwie Rzymskiém Cenzorow - - - - - 2275.
— Pierwszey woyny Peloponezkiey 2264.
— Zburzenia Teb - - - - - 2167.
— Zniesienia Daryusza ostatniego Króla Perskiego przez Alexandra W., który Królem Perskim koronował się - - - - - - 2164.
— Wykładu Biblii przez 72 Tłumaczow za staraniem Demetryusza Faleryusza, który zgromadził do tego 200,000 ksiąg - - 2116.
— Pierwszey woyny Punickiey trwającey przez lat 23 - - - 2098.
— Woyny Rzymian z Antyochem 2024.
— Woyny Rzymian z Mitrydatesem trwającey lat 26 - - - 1922.
— Przyjęcia przez Oktawiana od Senatu tytułu Augusta Cesarza Rzymskiego - - - - - - - 1859.
— Narodzenia Chrystusa Pana w Betleem Judzkiém 25 Decembra roku 37 i ostatniego panowania Heroda, a 40 panowania Augusta Cesarza Rzymskiego - - 1832.
— Smierci Krzyżowey Chrystusa Pana - - - - - - - - - - 1799.
— Haniebney śmierci Nerona, którą sam sobie zadał - - - - 1764.
— Prześladowania Chrześcijan pod Cesarzem Trajanem - - - - 1725.
— Przeniesienia Stolicy z Rzymu do Prowincyi Bizancyi przez Konstantyna W. - - - - - - 1504.
— Założenia Miasta Konstantynopola p. Cesarza Konstantyna W. 1502.
— Smierci tegoż Cesarza Konstant: 1495.
— Wzięcia i zniszczenia z dostatkow Rzymu p. Alaryka Króla Gotow - - - - - - - - - 1422.
— Początku Królestwa Włoskiego 1356.
— Wprowadzenia Wiary Stey do Francyi - - - - - - - - - 1336.

Od używania dzwonow i dzwonienia od Papieża S. Sabiniana - 1227.
— Początku państwa Angielskiego 1031.
— Wprowadz: Wiary S. do Danii 1006.
— Ustanowienia w Kościele Zachodnim Uroczystości Wszystkich Świętych p. Pap: Grzegorza IV. 997.
— Wprowa: Wiary S. do Węgrow 997.
— ——— ——— — — Norwegii 938.
— ——— ——— — — Czech - 920.
— ——— ——— — — Polski - 867.
— ——— ——— — — Rossyi - 844.
— Początku wojen krzyżowych przeciw Saracenom - - - - - 737.
— Wzięcia Jeruzalem i wycięcia mieszkańcow przez Godefryda Bullion Xięcia niższey Lotaryngii 733.
— Początku Królest: Portugalskiego 722.
— Początku Uniwersyte: w Europie 617.
— Odkrycia zupy solney w Wieliczce w Polszcze - - - - - - - 600.
— Początku używania Wexlow - 595.
— Założenia Miasta Lwowa - - 552.
— Ustanowienia Uroczystości odprawowania Jubileuszu na każde lat 100 p. Pap: Bonifacego VIII - 532.
— Wynalezienia dziś używającego się Papieru - - - - - - - 530.
— Wypędzenia Żydow z Francyi i dobr ich skonfiskowania przez Króla Filipa pięknego - - - 526.
— Ustanowienia Orderu Podwiązki 482.
— Zdobycia Adryanopola p. Turkow za Sułtana Amurata I. - - - 472.
— Wielkiego głodu w Polszcze i Litwie będącego - - - - - 470.
— Wzięcia Serwii p. Turkow - - 369.
— Ułożenia pierwszego Kalendarza drukowanego w Europie p. Jana Millera (Regiomontanus) - - 368.
— Wynalezienia Systematu planetarnego przez Mik: Kopernika - - 312.
— Odłączenia się Hollendrow od Hiszpanow - - - - - - - - 260.
— Początku Zakonu Panien N. Pan. Maryi Nawiedzenia p. S. Franciszka Salezyusza - - - - - - 222.

Od Odkrycia nowey Hollandyi - - 216.
— Początku Zakonu XX. Pijarow p. S. Józefa Kalasantego - - - 215.
— Powtórnego wybuchnienia Wezuwiuszu, który wewnątrz zapaliwszy się, nayprzód czarne chmury i dymy, potém pożary i płomienie wielkie z trzęsieniem ziemi, z grzmotem, z wielkiemi kamieniami, z piaskiem, z wapnem, z popiołem wyrzucił - - - - 201.
— Wprowadzenia XX. Pijarow do Polski - - - - - - - - - - 190.
— Zaprowadzenia Poczt publicznych w Polszcze p. Kr. Władysła. IV. 185.
— Odniesionego zwycięztwa p. Rossyją nad Prusami - - - - - 75.
— Wyrzutu z Wezuwiuszu wielkiey Lawy - - - - - - - - - - 72.
— Wynalazku Balonow przez Mongolfiera - - - - - - - - - - 49.
— Wynalazku doświadczenia względem elektryczności źwierząt przez Galwaniego - - - - - - - - 45.
— Wyrzutu z Wezuwiuszu wielkich popiołow - - - - - - - - - 38.
— Narodzenia Jego Imperatorskiey Mości Cesarza Wszech Rossyy i Króla Polskiego NIKOŁAJA PAWŁOWICZA - - - - - 36.
— Wynalazku Litografii - - - - 36.
— Wstąpienia na Tron Rossyyski Nayjaśnieyszego Cesarza Wszech Rossyy i Króla Polskiego NIKOŁAJA PAWŁOWICZA - 7.
— Wstąpienia na Tron Polski - - 7.
— Szczęśliwey Koronacyi Jego Imperatorskiey Mości NIKOŁAJA PAWŁOWICZA Samowładnącego Całą Rossyją i Jey Imperatorskiey Mości ALEXANDRY TEODOROWNY w Moskwie na Cesarstwo Rossyyskie - - - - - - - - 6.
— Szczęśliwey Koronacyi w Warszawie na Królestwo Polskie - - - 3.
— Obrania 259 Papieża Grzegorza XVI, po zgonie Piusa VIII. - - 2.

JANUARIUS, ГЕНВАРЬ, STYCZEN ma dni 31.

D.	T.	Swięta Rzymskie według Starego Kalendarza.	Swięta Ruskie.	L.	S. Rzymskie według nowego Kalendarza. Luty w Styczniu.
		Nazwane jest Imie Jego JEZUS. Luc. 2.			
1	P.	NOWYROK. Fulgen.	ОБРѢЗАН. ГОСП.	13	Hilaryu: Papież
2	S.	Makarego Opata Wyz.	Sylwestra Papieża.	14	Hilarego Opata.
		Pomarli, którzy szukali duszy Dziecięcia. Mat. 2.			Jana 2.
3	N.	Niedz. po N. R. Daniel.	Н. предъ Богоявлен.	15	N. 2 po 3 Król.
4	P.	Tytusa Bisk: i Męcze.	Sobor 70 Apostołow.	16	Marcella Papie.
5	W.	Telesfora Pap: i Męcz.	Teopemta Męcz. *Post.*	17	Antoniego Opa.
6	S.	Trzech Królow.	Богоявленіе Господ.	18	Katedra S. Piot.
7	C.	Julijana i Lucyiana.	*Sobor Sgo Jana.*	19	Ferdynanda Kr:
8	P.	Rygober. i Seweryna.	Domicyi Męczenni.	20	Fabija: i Sebast
9	S.	Marcyianny Pan. i M.	Polieukta Męczenni.	21	Agnieszki Pan
		Wrócili się do Jeruzalem szukając Go. Luc. 2.			Mat. 8.
10	N.	1 po 3 Król. Agaton.	Н. 1 по Богоявленіи.	22	N. 3 po 3 Król.
11	P.	Hygina Pap: i Męcze.	Teodozego Mnicha.	23	Zaśl. P. M. Jana.
12	W.	Raynolda i Honoraty.	Tacianny Męczenn.	24	Tymoteusza Bis:
13	S.	Hilaryusza i Felixa.	Ermila i Strat. Mm.	25	Nawr. S. Pawła
14	C.	Hilarego Op: i Marcy.	Męczeń: Synayskich.	26	Polikarpa Bisk.
15	P.	Pawła I. Pustelnika.	Pawła Pustelnika.	27	Jana Złotouste.
16	S.	Marcella Papie: i Mę.	Okowy S. Piotra Ap.	28	Ildefon: i Karol.
		Cokolwiek wam rzecze, to czyńcie. Jana 2.			Mat. 8.
17	N.	2 po 3 Król. N. Im. Jez.	Н. 2 по Богоявленіи.	29	N. 4 po 3 Król.
18	P.	Katedra Sgo Piotra.	Atanaz: i Cyryl: Dok.	30	Martyny Pann.
19	W.	Ferdynanda i Kanuta.	Makarego Egipcyian.	31	Piotra Wyznaw.
20	S.	Fabijana i Sebastyjan.	Eufemiusza Wyzna.	1	*Feb.* Ig. B. *Wig.*
21	C.	Agnieszki Pan. i Mę.	Maxyma Wyznaw.	2	Gromn. N. P. M.
22	P.	Wincentego i Anastaz.	Tymoteusza Aposto.	3	Błażeja Bi. i M.
23	S.	Zaśl. N. P. M. i Jana.	Klemensa Biskupa.	4	Andrzeja i Wer.
		Panie! jeśli chcesz, możesz mię oczyścić. Mat. 8.			Mat. 13.
24	N.	3 po 3 Król. Tymoteu.	Н. 3 по Богоявленіи.	5	N. 5 po 3 Król.
25	P.	Nawróc: S. Pawła Apo.	Grzegorza Bis. Nazy.	6	Teofila i Dorot.
26	W.	Polikarpa Bis. i Męcz.	Xenofonta Kapłana.	7	Romualda Opa:
27	S.	Jana Złotoustego Bis.	Prz: Rel. S. Jana Złot.	8	Jana *de Matta.*
28	C.	Ildefonsa Bi. i Karola.	Efrema Djakona.	9	Apolonii P. i M.
29	P.	Franciszka Salezy. Bi.	Prz. Ciała Ignace. M.	10	Scholastyki P.
30	S.	Martyny i Adelgundy.	Трехъ Святителей.	11	Lucyusza i Euf.
		A oto wzruszenie wielkie stało się na mor. Mat. 8.			Mat. 13.
31	N.	4 po 3 Król. Piotra.	Н. 4 по Богоявленіи.	12	N. 6 po 3 Król.

B.Z.Z.

LUNACYE.

Słońce wstępuje w znak wodnika dn. 9 godz. 1 mi. 10 z rana.

Pełnia dn. 5 god. 5 mi. 34 wieczorem.

Ostatnia kwa. dn. 12 godz. 6 min. 45 wieczor.

Nów dn. 20 godzi. 11 mi. 57 z północy.

Pierw. kwa. dn. 28 god. 12 min. 54 z południa.

Maxymy Moralne.

Bo mnogich poraniło złoto, i powróciło serca królewskie.

Nie wiedź sporu z człowiekiem wiele mówiącym, a nie przykładay drew na

FEBRUARIUS, ФЕВРАЛЬ, LUTY ma dni 29.

D.	T.	Swięta Rzymskie według Starego Kalendarza.	Swięta Ruskie.	L.	S. Rzymskie według nowego Kalendarza. Marzec w Lutym.	B.Z. Z.	LUNACYE.
1	P.	Ignacego B. M. *Wigi.*	Tryfona Męczeńnika.	13	Jordana i Fuski		
2	W.	Gromniczney N. P. M.	Стрѣтеніе Господн.	14	Walentego Mę:		
3	S.	Błażeja Bisk: i Męcz.	Symeona i Anny Pr.	15	Fausty: i Jowit.		
4	C.	Andrzeja i Weroniki.	Izydora Peluzyiskie.	16	Julijanny Pann		
5	P.	Agaty Panny i Męcz:	Agaty Męczeńniczki.	17	Polikar. i Sabi		
6	S.	Teofila i Doróty Pan.	Bokula Biskupa.	18	Konstanc. i Zuz.		Słońce wstę-
		Idźcie i wy do winnicy	*mojey.* Mat. 20.		Mat. 20.		puie w znak
7	N.	Starozapust. Romua.	Н. 5 по Богоявленіи.	19	N. Starozapust.		ryby d. 7 g.
8	P.	Jana *de Mat:* i Rycha.	Teodora Męczeńnika.	20	Eucharego Bisk.		3 m. 47 wie-
9	W.	Apolonii Panny i Męc:	Nicefora Męczeńnika.	21	Eleonory i Otyl.		czorem.
10	S.	Scholastyki Panny.	Charlampiusza Mę.	22	Katedra S. Piot.		
11	C.	Lucyusza i Eufrozyn.	Błażeja Bisk. Męcz.	23	Syrena i Roma.		
12	P.	Gaudentego i Eulalii.	Melecyusza Biskupa.	24	Fulgentego Wy.		Pełnia
13	S.	Jordana, Julij: i Fuski.	Martyniana Mnicha.	25	*Macieja Apost.*		dn: 4 god: 5
		A gdy siał, jedno upadło	*podle drogi.* Luc. 8.		Luc. 8.		min: o rano.
14	N.	Mięsopustna. Walen.	Н. Мясопустная.	26	N. Mięsopustn.		
15	P.	Faustyna i Jowita Mm.	Onezyma Apostoła.	27	Alexandra i Ne.		
16	W.	Julijanny Pan: i Męc:	Pamfila i Porf: Mm.	28	Fortunata i Ana.		Ostatnia
17	S.	Polikarpa i Sabina.	Teodora Męczeńni:	29	Romana Wyzn:		kwa: dn: 11
18	C.	Konstancyi i Zuzanny.	Leona Papieża.	1	*Mar.* Albina Bis.		god: 1 mi: 3
19	P.	Konrada i Gabina.	Archippa Apostoła.	2	Sympli. i Helen.		wieczorem.
20	S.	Eucharego Biskupa.	Leona Biskupa.	3	Fortun: i Kun.		
		Oto wstępujemy do Jeruzalem.	Luc. 18.		Luc. 18.		
21	N.	Zapustna. Eleonor.	Н. Сыропустная.	4	N. Zapustna.		Nów dn.
22	P.	Katedra Sgo Piotra.	Znal: Rel: MM. Ewie.	5	Prz. S. Wacła:		19 go. 4 mi.
23	W.	Syrena i Romany.	Polikarpa Bis: i Mę:	6	Wiktor: i Kole.		55 wieczor.
24	S.	Fulgentego W. *Popiel.*	*Znalez. Gł. S. Jana.*	7	Tomasza. *Pop.*		
25	C.	*Macieja Apostoła.*	Tarazego Biskupa.	8	Jana Bożego W.		
26	P.	Wiktoryna i Serafin.	Porfirego Biskupa.	9	Franciszki Wd.		Pierw:
27	S.	Alexandra i Nestora.	Prokopiusza Biskupa.	10	40 Męczeńnik.		kwa: dn. 26
		Nie samym chlebem żyje	*człowiek.* Mat. 4.		Mat. 4.		go. 8 mi. 54
28	N.	Wstępna. Fortunat.	Н. 1. Поста.	11	N. Wstępna.		wieczorem.
29	P.	Romana Opata Wyzn:	Kassyjana Rzymiani.	12	Grzegorza Pap.		

MAXYMY MORALNE.

ogień jego.

Nieżartuy z nieumiejętnym, abyś snadź nie uczynił sromoty starszym twoim.

Niewymawiay sromoty człowiekowi grzechow się kającemu, ale na to pomniy, że wszyscy jesteśmy grzeszni.

Nielży człowieka w starości jego, bo i z nas każdy się zstarzeje.

Nieraduy się z śmierci i naywiększego nieprzyjaciela, a pomniy, że wszyscy pomrzeć mamy.

Nie lekce waż ludzi mądrych, ale ro-

MARTIUS, МАРТЪ, MARZEC ma dni 31.

D.	T.	Swięta Rzymskie według Starego Kalendarza.	Swięta Ruskie.	L.	S. Rzymskie według nowego Kalendarza. Kwiecień w Marcu.
1	W.	Albina Bis. i Toby.	Ewdocyi Męczennicz.	13	Nicef. i Krysty.
2	S.	Sympli. i Helen: *Such.*	Teodota Biskupa.	14	Zachar. B. *Such.*
3	C.	Fortunata i Kunegun.	Eutropiusza Męczeń:	15	Cyryiaka i Long.
4	P.	Kazimierza Król. *Su.*	Gerazyma Mnicha.	16	Cyryl. Mę. *Such.*
5	S.	Prze. S. Wacła. *Such.*	Konona Męczennika.	17	Patry. Bi. *Such.*
		A oblicze Jego rozjaśniało jako słońce. Mat. 17.			Mat. 17.
6	N.	2 Sucha Kolety P.	Н. 2 Поста.	18	N. 2 Sucha
7	P.	Toma: z Ak. i Małgor.	Bazylego i Efrema.	19	*Józefa Ob. P. M.*
8	W.	Jana Bożego Wyznaw.	Teofilakta Biskupa,	20	Joach. Oy. P. M
9	S.	Franciszki i Katarzy.	40 Męczenników.	21	Benedykta Opa:
10	C.	40 Męczenników.	Konrada Męczenni.	22	Pawła i Oktaw.
11	P.	Konstantyna i Pelagii.	Sofroniusza Patryar.	23	Ottona i Teodo.
12	S.	Grzegorza Papieża.	Teofana Sygrańskie.	24	Epigmeu. *Wig.*
		Domagali się znaku od niego z Nieba. Luc. 11.			Luc. 11.
13	N.	3 Głucha Nicefora.	Н. 3 Поста.	25	N. 3 Zwia: P. M.
14	P.	Zacharyjasza i Matyld.	Benedykta Opata.	26	Teodozyusza.
15	W.	Cyryjaka i Longina.	Agapiusza Męczenni.	27	Ruperta i Jana.
16	S.	Cyrylla Mę: i Peronii.	Sabina i Papy Męcz:	28	Syxta i Gunter.
17	C.	Patrycego i Gertrudy.	*Alexego Wyznawcy.*	29	Eustachego Opa:
18	P.	Gabryela Ar. i Edwar.	Cyrylla Arcy-Bisku.	30	Kwiry: i Anieli
19	S.	*Józefa Obl. N. P. M.*	Chryzanta i Daryi.	31	Benijam. i Balb
		Odszedł Jezus za morze Galileyskie. Jana 6.			Jana 6.
20	N.	4 Srzodopost: Joachi.	Н. 4 Поста.	1	*Apr.* N. 4 Srzod.
21	P.	Benedykta Opata.	Jakóba Biskupa.	2	Franci: z Pauli
22	W.	Pawła Bis. i Oktawia.	Bazylego Bisk: i Mę.	3	Rychar: i Teod.
23	S.	Ottona i Teodora.	Nikona Mni: i Męcz:	4	Izydora Bisku.
24	C.	Epigmena: i Lat. *Wig.*	Zacharyjasza Wyzn.	5	Wincent. Ferr.
25	P.	Zwiastowan: N. P. M.	Благовѣщ: Пр. Бого:	6	Wilhelma Wy.
26	S.	Teodozyusza i Kastul.	*Sobor S. Gabr. Arch.*	7	Donata i Rufina.
		Który z was dowiedzie na mnie grzechu? Jana 8.			Jana 8.
27	N.	5 Biała. Ruperta.	Н. 5 Поста.	8	N. 5 Biała.
28	P.	Syxta P. i Gunterma.	Stefana i Hilar. Mn.	9	Maryi Egipcyia.
29	W.	Eustachego i Anastaze.	Marka Biskupa.	10	Ezechiela Pror.
30	S.	Kwiryna Mę: i Anieli.	Jana Mnicha.	11	Leona Papieża.
31	C.	Benijamina i Balbiny.	Hipacyusza Mnicha.	12	Juliusza Papie:

LUNACYE.

Słońce wstępuie w znak barana dn. 8 go 3 mi. 52 wieczorem.

Porówn: dnia z nocą. Początek wiosny.

Pełnia dn: 4 g. 5 m 2 wieczor.

Ostatnia kwad: dn: 12 g. 10 mi: 22 z rana.

Nów d. 20 g. 6 m. 43 z rana.

Pierwsza kwa: dn: 27 go. 3 mi: 31 rano.

Maxymy Moralne.

zważay przypowieści ich: bo od nich dostaniesz nauki, i jako masz rostropnie służyć Panom.

Od rozmowy ludzi starych nieoddalay się, bo oni nauczyli się od przodkow swoich; dla tego od nich nauczysz się

APRILIS, АПРѢЛЬ, KWIECIEN ma dni 30.

D.	T.	Swięta Rzymskie według Starego Kalendarza.	Swięta Ruskie.	L.	S. Rzymskie według nowego Kalendarza. May w Kwietniu.	B.Z.Z.
1	P.	N. P. M. Boles. Hugon.	Maryi Egipcyianki.	13	P. M. Bol. Herm.	
2	S.	Franciszka z Pauli.	Tyta Mnicha.	14	Tybur: i Wale.	
		Tedy Jezus posłał dwóch Uczniow swoich. Mat. 21.			Mat. 21.	
3	N.	6 Kwietna. Rychar.	Н. 6 Вербная.	15	N. 6 Kwietna.	
4	P.	Izydora Biskupa.	Józefa Mnicha.	16	Kalixta i Lamb.	
5	W.	Wincentego Ferrery.	Teodula Męczeńnika.	17	Aniceta Papież.	
6	S.	Wilhelma i Syxta.	Eutychiusza Bisku.	18	Apoloniusza W.	
7	C.	*Wielki.* Donata i Rufi.	*Wielikiy Czetwiert.*	19	*Wielki Czwart.*	
8	P.	*Wielki.* Apolo: i Dyon.	*Wielikiy Piatok.*	20	*Wielki Piątek.*	
9	S.	*Wielka.* Maryi i Kass.	*Wielikaja Sobbota.*	21	*Wielka Sobota.*	
		Aby przyszedłszy namazały Jezusa. Mar: 16.			Mar. 16.	
10	N.	Zmartw. Pańs. Ezechi.	Н. Пасха Христова	22	Zmartw. Pańsk	
11	P.	Poñied. Wiel. Leona.	Понедѣль. свѣтлый.	23	Poñied: Wielk	
12	W.	Juliusza i Konstante.	Вторникъ свѣтлый	24	Woyciecha Bis.	
13	S.	Hermenegilda Kr. Mę.	Artemona Biskupa.	25	*Marka A. Ew.*	
14	C.	Tyburcego i Walery.	Marcina Papieża.	26	Kleta i Marcel.	
15	P.	Krescentego i Bazylis.	Arystarcha Aposto.	27	Anasta: i Tertul:	
16	S.	Kalixta i Lamberta.	Agaty i Ireny Mę.	28	Witalisa Męcz.	
		A to rzekłszy, ukazał im ręce i bok. Jana 20.			Jana 20.	
17	N.	Przewodna. Aniceta.	Н. 1 по Пасцѣ.	29	N. Przewodna.	
18	P.	Apoloniu: i Eleutere.	Jana Mnicha.	30	Katarzyny Sen.	
19	W.	Hermogena i Werne.	Jana Anachorety.	1	*Maj. Fil. i Jakó.*	
20	S.	Wiktora i Cezarego.	Teodora Trychina.	2	Atanaz: i Zygm.	
21	C.	*Anzelma i Symona.	Januaryusza B. i M.	3	*Znalez: S. Krzy.*	
22	P.	Sotera i Kaja Pp. Mm.	Teodora Syceota Mn.	4	Floryja: i Moni.	
23	S.	*Jerzego Męczeńnika.*	Георгія Великомуч.	5	Piusa V. Papie.	
		A wilk chwyta, i rozpłasza owce. Jana. 10.			Jana 10.	
24	N.	2 po Wielk. Woycie.	Н. 2 по Пасцѣ.	6	N. 2 po Wielk.	
25	P.	*Marka Apos. i Ewa:*	*Marka Apos. i Ewa.*	7	Domiceli Pan.	
26	W.	Kleta i Marcel. Papie.	Bazylego Biskupa.	8	*Stanisł. B. i M.*	
27	S.	Anastazego i Tertulija.	Symeona Męczeńni.	9	Grzegorz. Teol.	
28	C.	Witalisa Męczeńnika.	Jasona i Sosypatra.	10	Izydora Rolni.	
29	P.	Piotra Męczeńnika.	9 Męczeńnikow.	11	Mamerta Bisk.	
30	S.	Katarzyny Seneńskie.	*Jakóba Apostoła.*	12	Pankra: i Nery.	

LUNACYE.

Słońce wstępuie w znak byka dnia 8 go. 4 mi. 17 rano.

Pełnia dn. 3 god. 5 mi. 42 rano.

Ostatnia kwad. dn. 11 go. 5 mi. 54 rano.

Nów dn. 18 go. 5 mi. 21 wieczor.

Pierw. kwa. dn. 25 go. 9 mi. 47 rano.

M a x y m y   M o r a l n e.

być mądrym, i odpowiadać według czasu słusznego.

Nie obruszay się na człowieka potwarnego, aby cię nie podchwycił zdradliwie w powieści twojey.

Niepożyczay nic człowiekowi nad cię możnieyszemu; bo jeśli co dasz, już to miey za rzecz straconą.

Nie każdemu otwieray tajemnicę serca twego, abyć nieoddał fałszywą wdzięcznością.

Zony, z którą mieszkasz, nie miey w

MAJUS, МАЙ, MAY ma dni 31.

D.	T.	Swięta Rzymskie według Starego Kalendarza.	Swięta Ruskie.	L.	S. Rzymskie według nowego Kalendarza. Czerwiec w Maju.	B.Z.Z.
		Maluczko, a już mię nie uyrzycie. Jana 16.			Jana 16.	
1	N.	3 po Wielk, Op.S.Józ.	Н. 3 по Пасцѣ.	13	N. 3 po Wielk.	
2	P.	Atanazego i Zygmun.	Atanaz. *Hleba i Bory.*	14	Bonifacego Mę	
3	W.	*Znalezien. S. Krzyża.*	Tymoteusza i Maura.	15	Zofii i 3ch Cór.	
4	S.	Floryjana i Moniki.	Pelagii Męczeńnicz.	16	Jana Nep. Męcz.	
5	C.	Piusa V. P. Maxyma.	Ireny Męczeńniczki.	17	Torp. i Pasch.	
6	P.	Jana Ewan: w Oleju.	Joba sprawiedliwego.	18	Felixa i Wena.	
7	S.	Domiceli Panny.	*Zjaw: S. Krzy: w Jer.*	19	Celest. i Puden.	
		Idę do Onego, który mię posłał. Jana 16.			Jana 16.	
8	N.	4 po Wielk. *Stani. ł.*	Н. 4. Іоанна Богосл.	20	N. 4 po Wielk.	
9	P.	Grzegorza Nazy: Teol:	Николая Епископа.	21	Walensa B. i M.	
10	W.	Zja: S. Mich: i Izy. Rol.	*Symona Apostoła.*	22	Heleny i Julii.	
11	S.	Mamerta Bis. i Majola.	Mocyusza Biskupa.	23	Dezyder. B. i M.	
12	C.	Pankracego Męczeńn.	Epifaniusza Biskupa.	24	Jana i Joanny.	
13	P.	Serwacego Bis. i Joba.	Gliceryi Męczeńnicz.	25	Urbana i Magda	
14	S.	Bonifacego M. i Pacho.	Izydora Męczeńnika.	26	Filipa Nery. W.	
		Jeśli o co prosić będziecie Oyca w Imie. Jana 16.			Jana 16.	
15	N.	5 po Wielk. Zof. i 3 C.	Н: 5 по Пасцѣ.	27	N. 5 po Wielk.	
16	P.	Jana Nep: i Ubalda †.	Teodora Mnicha.	28	Germ. i Luc. †	
17	W.	Torpeta i Paschalisa †.	Andronika Apostoła.	29	Maxy. i Teod. †	
18	S.	Felixa i Wenante. †.	Teodota Męczeńnika.	30	Felixa i Ferd. †.	
19	C.	Wnieb: Pańsk. Celesty:	Вознесеніе Господ.	31	Wniebo: Pańsk.	
20	P.	Bernarda Seneńskie.	Talileja Męczeńnika.	1	*Jun.* Nik: i Pam	
21	S.	Walensa Bisku. i Mę.	*Konstantyna i Hele.*	2	Marcel. i Piotra	
		Ja wam poszlę od Oyca Ducha prawdy. Ja. 15 i 16.			Jana 15 i 16.	
22	N.	6 po Wielk. Heleny.	Н. 6 по Пасцѣ.	3	N. 6 po Wielk.	
23	P.	Dezyderyu. Bis. i Mę.	Michała Biskupa.	4	Alexan. i Kwir.	
24	W.	Jana Regisa i Joanny.	Symeona Słupnika.	5	Bonifacego Bis.	
25	S.	Urbana P. i Magdalen.	*Znal: Gł. Sgo Jana.*	6	Norberta B. W.	
26	C.	Filipa Neryu: Wyzna.	Karpa Apostoła.	7	Roberta Opata.	
27	P.	Jana Pap. i Beda Kap.	Teraponta Biskupa.	8	Maxy: i Medar	
28	S.	Germana i Lucyjana.	Niceta Biskupa.	9	Primus: i Felic.	
		Mię kto miłuje, będzie chował mowę m. Jana 14.			Jana 14.	
29	N.	Zesła: Ducha S. Maxym.	Сошествіе Св. Духа.	10	Zesła: Ducha S.	
30	P.	Poniedz: Swiąt. Felixa.	Понед: Св. Троицы.	11	Poniedz. Swiąt	
31	W.	Petroneli P. i Jakóba.	Вторникъ свѣтлый	12	Onufrego Wyz.	

LUNACYE.

Słońce wstępuie w znak bliźniąt dnia 9 go. 4 min. 35 rano.

Pełnia dn. 2 god. 7 mi. 5 wieczorem.

Ostatnia kwa. dnia 10 go. 11 mi. 1 wieczorem.

Nów dn. 18 go. 1 mi. 37 rano.

Pierw. kwa. d. 24 g. 4 mi. 40 wieczorem.

Maxymy Moralne.

podeyrzeniu, a nieucz jey żadney chytrości złey przeciwko tobie.

Nie poday nazbyt myśli twey żonie, aby nie wzięła góry nad myślą twoją.

Nie zachodź w drogę niewieście wszeteczney, abyś snadź nie wpadł w sidło jey.

JUNIUS, ІЮНЬ, CZERWIEC ma dni 30.

D.	T.	Święta Rzymskie według Starego Kalendarza.	Święta Ruskie.	L.	S. Rzymskie według nowego Kalendarza. Lipiec w Czerwcu.
1	S.	Nikode. i Pamfi. *Such.*	Justyna Męczennika.	13	Anton. z Pa. *Su.*
2	C.	Marcel: i Piotra Mm.	Nicefora Patryarch:	14	Bazylego W. B.
3	P.	Laurent i Klotyl. *Such.*	Lucyljana Męczeń.	15	Wita i Mod. *Su.*
4	S.	Alexan. i Kwir. *Such.*	Metrofana Patryar.	16	Aurel. i Jus. *Su.*
		Idąc tedy nauczaycie wszystkie Narody. Mat. 28.			Mat. 28.
5	N.	SSS. Tróycy. Bonifac.	Н. і. ВсѣхъСв. *Zapu:*	17	N. SSS. Tróy.
6	P.	Norberta Bisk: Wyzn.	Hilary. Mn. *D. 1 pos.*	18	Marka i Marcel:
7	W.	Roberta Opa: Z. Cyst.	Teodota Bisk: i Mę.	19	Gerwa. i Prota.
8	S.	Medarda Biskupa.	Teodora Męczennik.	20	Sylwery: i Flor:
9	C.	Boże Ciało. Prymusa.	Тѣло Христово.	21	Boże Ciało.
10	P.	Bogumiła i Małgorza.	Tymoteusza Bis. i M.	22	Paulina Biskup.
11	S.	Barnaby Apostoła.	*Bartłom. i Bar. Ap.*	23	Zenona i Agryp.
		Człowiek niektóry sprawił wieczerzę. Luc. 14.			Luc. 14.
12	N.	2 po Świąt. Onufre.	Н. 2 по Сошеств.	24	N. 2 po Świątk.
13	P.	Antoniego z Padwy.	Akwiliny Męczenni:	25	Prospera i Galli.
14	W.	Bazylego W. Bisku.	Elizeusza Proroka.	26	Jana i Paw. Mm.
15	S.	Wita i Modesta Mm.	Ammosa Proroka.	27	Władysł: Król:
16	C.	Bennona i Justyny.	Tychona Cudotwór.	28	Leona Pa. *Wig.*
17	P.	*Serce P. Jezusa.* Adol.	Сострa: Пр. Богоро.	29	*S. P. J.* Pio: i Pa.
18	S.	Marka i Marcellina.	Leoncyusza Męczeń.	30	Pamiąt. S. Paw.
		Który z was człowiek mając sto owiec. Luc. 15.			Luc. 15
19	N.	3 po Świąt. Ger. i Pro.	Н. 3 по Сошеств.	1	*Jul.* N. 3 po Św.
20	P.	Sylweryusza i Floren.	Metodego Bis: i Mę:	2	*Naw: N. P. M.*
21	W.	Aloizego Gonzagi *S. J.*	Julijana Męczenni.	3	Awita Kapłana.
22	S.	Paulina B. 10,000 Mm.	Euzebiusza Bis: i Mę:	4	Józefa Kal: i El;
23	C.	Zenona i Agrypiny.	Agrypiny Męczenn.	5	Wilhel: i Karol.
24	P.	*Narod. S. Jana Chrz.*	Рождес: Св. Іоанна.	6	Izaja: i Domini.
25	S.	*Prospera i Gallikana.	Febronii Męczennic:	7	Klaud: i Pulch.
		Aby maluczko odjechał od ziemi. Luc. 5.			Luc. 5.
26	N.	4 po Świąt. Jana i Pa.	Н. 4 по Сошеств.	8	N. 4 po Świątk.
27	P.	Władysława Króla.	Samsona Mnicha.	9	Zenona i Anato
28	W.	Leona Papieża. *Wig.*	Prz. Rel. Cyra i Jana.	10	7 Braci śpiący.
29	S.	Piotra i Pawła Aposto.	Петра и Павла Апо.	11	Cypryia: i Joan:
30	C.	Pamiąt. S. Pawła Apo.	*Sobor 12 Apostołów.*	12	Jana Gwalb. Op.

LUNACYE.

Słońce wstępuje w znak raka dn. 9 g. 1 mi. 10 wieczorem.

Przesil: dnia. Początek lata.

Pełnia dn: 1 god. 9 mi: 25 rano.

Ostatnia kwad: dn. 9 go: 12 mi: 55 z południa.

Nów d. 16 go: 8 min: 40 rano.

Pierw: kwadr: dnia 23 go: 1 mi: 14 rano.

Pełnia dn. 30 g. 12 m. 36 z północy.

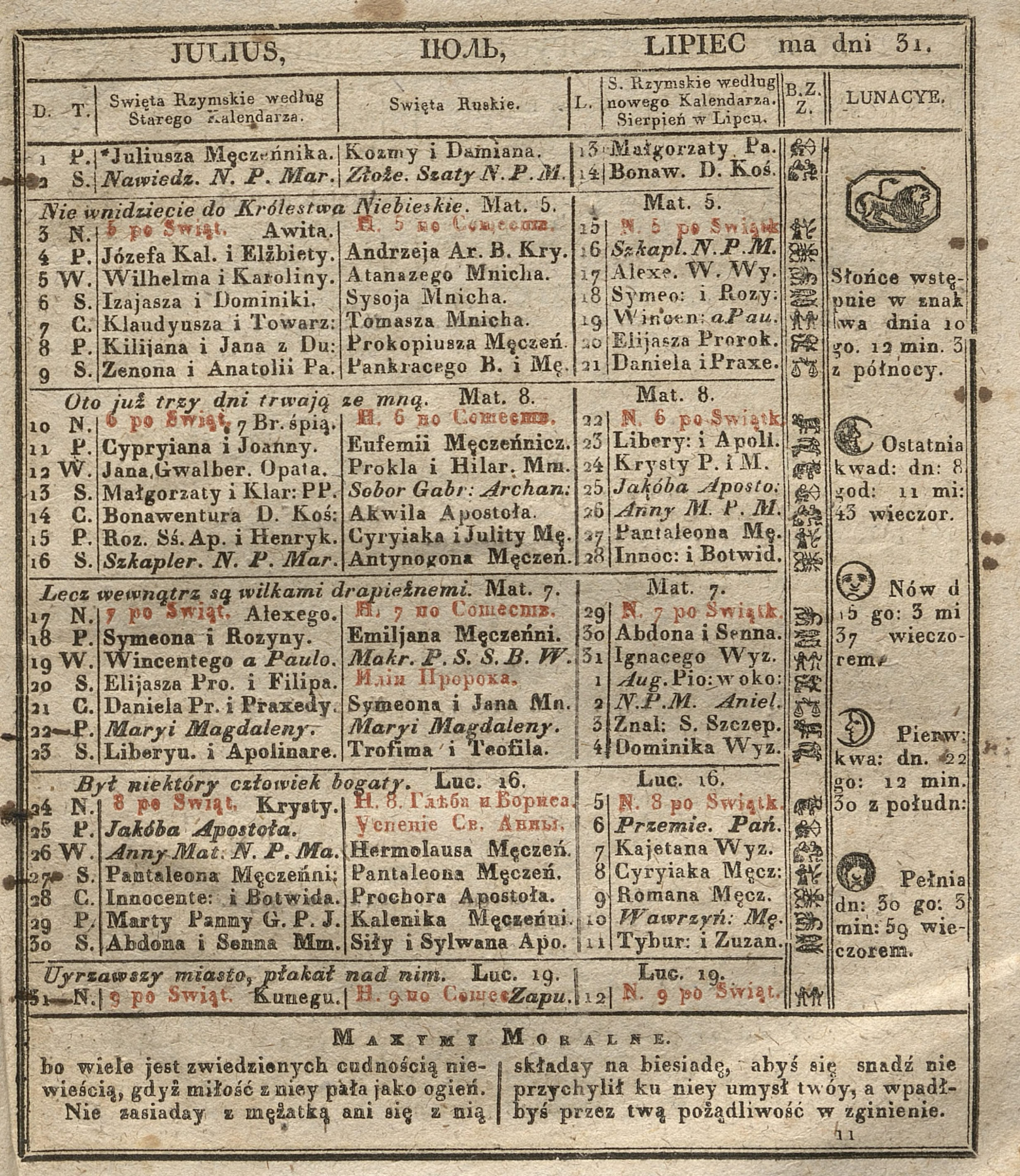
Maxymy Moralne.

Nie miey towarzystwa częstego z śpiewaczką: byś snadź nie był poyman chytrościami jey.

Nie zapatruy się na Panienkę, abyś się nie uwiódł za jey pięknym ubiorem.

Nie przychylay myśli ku niewiastom wszetecznym, abyś majętności twey nie stracił.

Odwróć oczy twoje od niewiasty pięk-ney, ani się zapatruy na cudną piękność,

JULIUS, ИЮЛЬ, LIPIEC ma dni 31.

D.	T.	Swięta Rzymskie według Starego Kalendarza.	Swięta Ruskie.	L.	S. Rzymskie według nowego Kalendarza. Sierpień w Lipcu.	B.Z.Z.
1	P.	*Juliusza Męczennika.	Kozmy i Damiana.	13	Małgorzaty Pa.	
2	S.	*Nawiedz. N. P. Mar.*	*Złoże. Szaty N. P. M.*	14	Bonaw. D. Koś.	
		Nie wnidziecie do Królestwa Niebieskie. Mat. 5.			Mat. 5.	
3	N.	5 po Swiąt. Awita.	Н. 5 по Сошеств.	15	N. 5 po Swiątk.	
4	P.	Józefa Kal. i Elżbiety.	Andrzeja Ar. B. Kry.	16	*Szkapl. N. P. M.*	
5	W.	Wilhelma i Karoliny.	Atanazego Mnicha.	17	Alexe. W. Wy.	
6	S.	Izajasza i Dominiki.	Sysoja Mnicha.	18	Symeo: i Rozy:	
7	C.	Klaudyusza i Towarz:	Tomasza Mnicha.	19	Wincen: *a Pau.*	
8	P.	Kilijana i Jana z Du:	Prokopiusza Męczeń.	20	Elijasza Prorok.	
9	S.	Zenona i Anatolii Pa.	Pankracego B. i Mę.	21	Daniela i Praxe.	
		Oto już trzy dni trwają ze mną. Mat. 8.			Mat. 8.	
10	N.	6 po Swiąt. 7 Br. śpią.	Н. 6 по Сошеств.	22	N. 6 po Swiątk.	
11	P.	Cypryiana i Joanny.	Eufemii Męczennicz.	23	Libery: i Apoll.	
12	W.	Jana Gwalber. Opata.	Prokla i Hilar. Mm.	24	Krysty P. i M.	
13	S.	Małgorzaty i Klar: PP.	*Sobor Gabr: Archan:*	25	*Jakóba Aposto:*	
14	C.	Bonawentura D. Koś:	Akwila Apostoła.	26	*Anny M. P. M.*	
15	P.	Roz. Ś. Ap. i Henryk.	Cyryiaka i Julity Mę.	27	Pantaleona Mę.	
16	S.	*Szkapler. N. P. Mar.*	Antynogona Męczeń.	28	Innoc: i Botwid.	
		Lecz wewnątrz są wilkami drapieżnemi. Mat. 7.			Mat. 7.	
17	N.	7 po Swiąt. Alexego.	Н. 7 по Сошеств.	29	N. 7 po Swiątk.	
18	P.	Symeona i Rozyny.	Emiljana Męczenni.	30	Abdona i Senna.	
19	W.	Wincentego *a Paulo.*	*Makr. P. S. S. B. W.*	31	Ignacego Wyz.	
20	S.	Elijasza Pro. i Filipa.	Илiи Пророка.	1	*Aug.* Pio: w oko:	
21	C.	Daniela Pr. i Praxedy.	Symeona i Jana Mn.	2	*N. P. M. Aniel.*	
22	P.	*Maryi Magdaleny.*	*Maryi Magdaleny.*	3	Znal: S. Szczep.	
23	S.	Liberyu. i Apolinare.	Trofima i Teofila.	4	Dominika Wyz.	
		Był niektóry człowiek bogaty. Luc. 16.			Luc. 16.	
24	N.	8 po Swiąt. Krysty.	Н. 8. Глѣба и Бориса.	5	N. 8 po Swiątk.	
25	P.	*Jakóba Apostoła.*	Успенiе Св. Анны.	6	*Przemie. Pań.*	
26	W.	*Anny Mat. N. P. Ma.*	Hermolausa Męczeń.	7	Kajetana Wyz.	
27	S.	Pantaleona Męczenni:	Pantaleona Męczeń.	8	Cyryiaka Męcz:	
28	C.	Innocente: i Botwida.	Prochora Apostoła.	9	Romana Męcz.	
29	P.	Marty Panny G. P. J.	Kalenika Męczenni.	10	*Wawrzyń: Mę.*	
30	S.	Abdona i Senna Mm.	Siły i Sylwana Apo.	11	Tybur: i Zuzan.	
		Uyrzawszy miasto, płakał nad nim. Luc. 19.			Luc. 19.	
31	N.	9 po Swiąt. Kunegu.	Н. 9 по Соше Zapu.	12	N. 9 po Swiąt.	

LUNACYE.

Słońce wstępuie w znak lwa dnia 10 go. 12 min. 3 z północy.

Ostatnia kwad: dn: 8 god: 11 mi: 43 wieczor.

Nów d 15 go: 3 mi 37 wieczorem.

Pierw: kwa: dn. 22 go: 12 min. 30 z połudn:

Pełnia dn: 30 go: 3 min: 59 wieczorem.

Maxymy Moralne.

bo wiele jest zwiedzionych cudnością niewieścią, gdyż miłość z niey pała jako ogień. Nie zasiaday z mężatką ani się z nią składay na biesiadę, abyś się snadź nie przychylił ku niey umysł twóy, a wpadłbyś przez twą pożądliwość w zginienie.

AUGUSTUS,	АВГУСТЪ,	SIERPIEN	ma dni 31.

D.	T.	Święta Rzymskie według Starego Kalendarza.	Święta Ruskie.	L.	Ś. Rzymskie według nowego Kalendarza. Wrześ. w Sierpniu.	B.Z.Z.
1	P.	Piotra w Okowach.	7 Męczeńni. *D. 1 pos.*	13	Hipo: i Kassyja.	
2	W.	*N. P. Ma. Anielskiey.*	Prze: Rel. S. Stefana	14	Euzeb. W. *Wig.*	
3	S.	Znal: S. Stef. i Augusta.	Izaaka, Dalm. i Faust.	15	Wnieb. N. P. M.	
4	C.	Dominika Wyznawcy.	7miu Braci śpiących.	16	Rocha Wyzna.	
5	P.	*N. P. M. Snieżney.*	Eusygniusza Męcze.	17	Mamerta i Mir	
6	S.	*Przemien. Pańskie.*	Преображе Господ.	18	Agapita i Krys.	
		Dwoje ludzi wstąpiło do Kościoła. Luc. 18.			Luc. 18.	
7	N.	10 po Swiąt. Kajetan.	Н. 10 по Сошеств.	19	N. 10 po Swiątk.	
8	P.	Cyryjaka i Larga Mm.	Emiljana Biskupa.	20	Bernarda Opata.	
9	W.	Romana Męczeńnika.	*Macieja Apostoła.*	21	Stefana Króla.	
10	S.	*Wawrzyńca Męczeń.*	Wawrzyńca Męczeń	22	Symfor. i Filib.	
11	C.	Tyburce: i Zuzanny.	Eupla Djak: i Męcz.	23	Zacheu: i Filip.	
12	P.	Klary Pan: i Felicyssy.	Focyusza i Aniceta.	24	*Bartłom. Apos.*	
13	S.	Hipolita i Kas. *Wigil.*	Maxyma Wyznawcy.	25	Ludwika Króla.	
		I przywiedli mu głuchego i niemego. Mar. 7.			Mar. 7.	
14	N.	11 po Swiąt. Euzebiu.	Н. 11 по Сошеств.	26	N. 11 po Swiątk.	
15	P.	Wniebowzię. N. P. M.	Успеніе Пр. Богоро.	27	Cezarego i Rufa.	
16	W.	Rocha Wyznawcy.	Dyomida Męczeńni.	28	Augu: B. i D. K	
17	S.	Mamerta i Mirona Mę.	Mirona Męczeńnika.	29	Ścięc: S. Jana Ch	
18	C.	Agapita i Kryspina.	Flora i Laura Mm.	30	Felixa i Szczęs.	
19	P.	Ludwika i Benigny.	Andrze: i 2,593 Mm.	31	Raymunda Wy	
20	S.	Bernarda i Faustyny.	Samuela Proroka.	1	*Sept.* Idzego Op.	
		Błogosławione oczy, które widzą to. Luc. 10.			Luc. 10.	
21	N.	12 po Swiąt. Jacka W.	Н. 12 по Сошеств.	2	N. 12 po Swiątk.	
22	P.	*Symforyia. i Filiber.	Agatonika Męczeń:	3	Izabe. Kr. i Euf	
23	W.	Zacheusza i Filipa.	Lupa Męczeńnika.	4	Rozalii Panny.	
24	S.	*Bartłomieja Aposto.*	Eutychiusza Męczeń.	5	Urbana Papie:	
25	C.	Ludwika Króla Fran.	Bartłom. i Tyta Apo.	6	Zacharyja. Pro.	
26	P.	Zefiryna i Róży Pan.	Adryjana i Natalii.	7	Reginy P. *Wig.*	
27	S.	Cezarego i Rufa: Bis.	Pimena Mnicha.	8	Narodz. N. P. M.	
		Jezusie Nauczycielu zmiłuy się nad na. Luc. 17.			Luc. 17.	
28	N.	13 po Swiąt. Augusty.	Н. 13 по Сошеств.	9	N. 13 po Swiątk.	
29	P.	Ścięcie S. Jana Chrz:	Усѣ.Гл.С.Іоан. *Post.*	10	Mikołaja *z Tol.*	
30	W.	Felixa i Szczęs: Mm.	Alexandra Patryar.	11	Prota i Jacka.	
31	S.	Raymunda i Rufiny.	*Złoże: Paska N. P. M.*	12	*Zwycię. z Turk*	

LUNACYE.

Słońce wstępuie w znak panny dn. 11 godz. 6 min. 35 rano.

Ostatnia kwadra dnia 7 god. 8 mi. 14 rano.

Nów dn. 13 g. 11 mi. 25 wieczór.

Pierw. kwadra dnia 21 godziny 3 mi. 12 rano.

Pełnia dn. 29 go. 7 m. 14 rano.

Maxymy Moralne.

Nie opuszczay starego przyjaciela, albowiem nowy nie będzie mu równy.

Słuchaycie dziatki nauki ust sprawiedliwych, którą, gdy kto zachowywa, nie będzie podchwycon w swych słowach.

Człowiek złośliwy ułowi się wargami swojemi, a złorzeczący i hardy zgrzeszy przez nie.

SEPTEMBER, СЕНТЯБРЬ, WRZESIEN ma dni 30.

D.	T.	Swięta Rzymskie według Starego Kalendarza.	Swięta Ruskie.	L.	S. Rzymskie według nowego Kalendarza. Pazdzier: w Wrześ.
1	C.	Idzego Opata.	Symeona Słupnika.	13	Maurel: i Filipa
2	P.	Maxyma M. i Stefana.	Mamanta Męczenni.	14	*Podwy. S. Krzy.*
3	S.	Izabelli Kr. i Eufrozy.	Antyma Bis. i Mę.	15	Nikodema Męc
		Zaden nie może dwóm Panom służyć. Mat. 9.			Mat. 9.
4	N.	14 po Świąt. Rozalii.	Н. 14 по Сошеств.	16	N. 14 po Świątk.
5	P.	Urbana i Wawrzyńca.	Zacharyiasza Proro.	17	Piąt: S. Franci.
6	W.	Zacharyjasza i Petron.	Eudocego Męczenni.	18	Józefa i Tomasz.
7	S.	Reginy Panny. *Wigil.*	Sozonta Męczennika.	19	Januarego. *Such.*
8	C.	Narodzenie N. P. Mar.	Рождеств. Пр. Богор.	20	Eusta: i Fausty.
9	P.	Gorgoniusza Męczenn.	*Joachima i Anny.*	21	*Mate. Ap. Such.*
10	S.	Mikołaia z *Tol.* i Pul:	Minodory Męczeń.	22	Maurycego. *Su.*
		Którą uyrzawszy Pan ulitował się. Luc. 7.			Luc. 7.
11	N.	15 po Świąt. Im. P. M.	Н. 15 по Сошеств.	23	N. 15 po Świątk.
12	P.	*Zwyc. z Turk:* i Gwid.	Antenoma Męczenni:	24	Pafnuc: i Gerar:
13	W.	Maureliusza i Polixen.	Korneliusza Męczeń:	25	Kleofasa i Aure.
14	S.	*Podwyższ: S. Krzyża.*	Воздв. Св. Кре. *Post.*	26	Jozaf. A. B. i M.
15	C.	Nikodema Męczenni.	Niceta Męczennika.	27	Prze: S. Stanisła.
16	P.	Kornelego i Eufemii.	Іосафата Ар. Епи.	28	Wacła: Kr. i M.
17	S.	Piątna S. Franciszka.	Zofii Męczenniczki.	29	*Michała Arch.*
		Godzili się w Szabat uzdrawiać. Luc. 14.			Luc. 14.
18	N.	16 po Świąt. Józefa.	Н. 16 по Сошеств.	30	N. 16 po Świątk.
19	P.	Januarego i Konstanc.	Trofima Męczennika.	1	*Oct.* Remigi: B.
20	W.	Eustachego i Faustyn.	Eustachiusza Męczeń:	2	*Aniołow Stróż:*
21	S.	*Mateusza A. E. Such.*	Konrada Apostoła.	3	Kandyda Męcz:
22	C.	Maurycego i Władysł.	Foki Bisku: i Męcze.	4	Franciszka Wy.
23	P.	Lina P. Tekli P. *Such.*	*Poczę: S. Jana Chrz.*	5	Placy. i Flawii.
24	S.	Pafnucego i Gera. *Su.*	Tekli Męczenniczki.	6	Brunona i Fidy.
		Spytał Go jeden z nich Zakonny Doktor. Mat. 22.			Mat. 22.
25	N.	17 po Świąt. Kleofas.	Н. 17 по Сошеств.	7	N. 17 po Świątk.
26	P.	Jozafata Ar. Bi: i Mę:	Іоанна Ап: и Еван.	8	Brygidy Wdo:
27	W.	Prz. S. Stan:, Kos. Dam.	Kalistrata Męczenni:	9	Dyonizego Męc:
28	S.	Wacława Król: i Mę.	Charytona Wyznaw.	10	Fran: Zw: Choc:
29	C.	*Michała Archanioła.*	Cyryiaka Mnicha.	11	Germ: i Placyd.
30	P.	Hieronima Dok. Kośc.	Grzegorza Bis. i Mę.	12	Maxymilijan. B.

LUNACYE.

Słońce wstępuie w znak wagi dn. 11 go. 3 mi. 20 rano.

Porównа: nocy z dniem. Początek jesieni.

Ostatnia kwadr. dn. 5 go. 3 mi. 26 wieczorem.

Nów dn. 12 go. 8 mi. 49 rano.

Pierw. kwad. dn. 19 go. 9 min. 18 wieczorem.

Pełnia d. 27 g. 9 m. 17 wieczorem.

Maxymy Moralne.

Niechay usta twe nie przywykają przysiędze.

Nie miey tego w obyczaju często wspominać Imienia Bożego: bo jako niewolnik, którego często karzą, nie jest bez guzow, tak kto przysięga, Imie Boże ustawicznie mianuje, nie uydzie karania.

Człowiek często przysięgający, pełen jest złości, a karanie niewynidzie z domu jego.

OCTOBER, ОКТЯБРЬ, PAZDZIERNIK ma dni 31.

D.	T.	Swięta Rzymskie według Starego Kalendarza.	Swięta Ruskie.	L.	S. Rzymskie według nowego Kalendarza. Listopad w Pazdzier.	B.Z.Z.
1	S.	Remigiusza Biskupa.	Покровы Пр. Богор.	13	Edwarda Króla.	
		Wstąpiwszy Jezus w łodź, przewiozł się. Mat. 9.			Mat. 9.	
2	N.	18 po Św. Róż. P. Mar.	Н. 18 по Сошеств.	14	N. 18 po Świątk.	
3	P.	Kandyda i Gerarda.	Dyonizego Męczenn.	15	Jadwigi i Teres.	
4	W.	Franciszka Seraf: Wy:	Jeroteusza Bis: i Męc.	16	Florent: i Gawł:	
5	S.	Placyda i Flawii Pann.	Charytyny Męczenn:	17	Andrze: i Lucy.	
6	C.	Brunona i Fidy Pann.	*Tomasza Apostoła.*	18	*Łukasza A. i E.*	
7	P.	Marka Pa. i Osyty P.	Sergiusza Męczenni.	19	Piotra z Alkan.	
8	S.	Brygidy Wd. i Justy.	Pelagii Mniszki.	20	Maxym. i Wan.	
		Sprawił gody małżeńskie synowi swemu. Mat. 22.			Mat. 22.	
9	N.	19 po Swiąt. Dyonize:	Н. 19 по Сошеств.	21	N. 19 po Świątk.	
10	P.	Franc: Zwycię: Choci.	Eulampiusza Męcz.	22	Jana i Kordulí.	
11	W.	Zenaydy i Placydy P.	Filipa Apostoła.	23	Jana Kapi: Wy.	
12	S.	Maxymilijana i Serafi:	Probusa i Taracha.	24	Rafała Archan.	
13	C.	Edwarda Kr: i Daniel.	Karpa i Papyla.	25	Krysp: i Krysp.	
14	P.	Kalixta Papieża Mę.	Gerwazego i Protaze.	26	Ewarysta Papie.	
15	S.	Jadwigi Wd. i Teres.	Lucyiana Męczeń.	27	Iwona i Fremen.	
		Jezus przyszedł z Judzkiey ziemi. Jana 4.			Jana 4.	
16	N.	20 po Swiąt. Florente:	Н. 20 по Сошеств.	28	N. 20 po Swiątk.	
17	P.	Andrzeja i Lucyny P.	Ozeasza Proroka.	29	Narcyza i Euze.	
18	W.	*Łukasza Apos: i Ewa.*	*Łukasza Apo: i Ew:*	30	Marcel: i Zeno:	
19	S.	Piotra z Alkantary.	Joela Proroka.	31	Wol: i Lu. *Wig.*	
20	C.	Maxymina i Wandeli.	Artemiusza Męczeń.	1	*Nov.* Wszyst: Św.	
21	P.	Urszu. P. i 11,000 Dzie.	Hilaryona Wielkie:	2	*Dzień Zadusz.*	
22	S.	Jana dob: i Kordu: Pa.	Abercyusza Biskupa.	3	Teofila i Witali.	
		A gdy on nie miał zkąd oddać. Mat. 18.			Mat. 18.	
23	N.	21 po Swiąt. Jana Kan.	Н. 21 по Сошеств.	4	N. 21 po Swiątk.	
24	P.	Rafała Arch. i Arety.	Areta Męczennika.	5	Emery. i Zacha.	
25	W.	Kryspina i Kryspinia:	Marcyjana i Martyr:	6	Leonarda Wyz:	
26	S.	Ewarysta Papieża.	*Demetryusza Męcze:*	7	Herkul: i Engie	
27	C.	Iwona i Frementa.	Nestora Męczennika	8	Czterech Koro	
28	P.	*Symona i Judy Apos.*	Terencyusza Męczeń.	9	Teodora Męcze	
29	S.	Narcyza B. i Euzebii.	Anastazyi Męczenn.	10	Florent: i Nimfy	
		Powiedźże nam tedy, coć się zda? Mat. 22.			Mat. 22.	
30	N.	22 po Swiąt. Marcell:	Н. 22 по Сошеств.	11	N. 22 po Swiątk.	
31	P.	Wolfgan: i Luc. *Wig.*	Urbana i Narcyza Ap.	12	Marcina Papie.	

LUNACYE.

Słońce wstępuje w znak niedźwiadka dn. 11 go. 11 m. 36 rano.

Ost. kw. dn. 4 go. 10 min. 15 wieczorem.

Nów dn. 11 go. 8 mi. 30 wieczor.

Pierw: kw: dn. 19 g. 5 m. 47 wieczorem.

Pełnia dn. 27 go. 10 mi. 11 rano.

M a x y m y M o r a l n e.

Gdy się grzechu dopuści, odniesie swe karanie, którego jeśli nie zna, dwójako zgrzeszył.

Także i ten, który próżno przysięga, będzie pełen częstych najazdów.

Jako nie masz żadney głowy szkodliw-

NOVEMBER, НОЯБРЬ, LISTOPAD ma dni 30.

D.	T.	Swięta Rzymskie według Starego Kalendarza.	Swięta Ruskie.	L.	S. Rzymskie według nowego Kalendarza. Grudzień w Listop.	B.Z. Z.	LUNACYE.
1	W.	Wszystkich Swiętych.	*Kozmy i Damiana.*	13	Dydaka Wyzna.		
2	S.	*Dzień Zaduszny.*	B. Jozafata Ar. B. M.	14	Serafiona Męcz.		
3	C.	Teofila i Witalisa.	Akepsyma Bis: i Mę.	15	Leopol: i Gertr.		
4	P.	Karola Boromeusza.	Joanicyusza Wielkie.	16	Edmunda Bisk.		
5	S.	Emeryka i Zacharyja.	Galaktyona Męcz.	17	Grzego: i Salom.		
		Xiąże jedno przyszedłszy, pokłoniło Mu. Mat. 9.			Mat. 9		Słonce wstępuje w znak strzelca dnia 10 go. 8 mi. 6 rano.
6	N.	23 po Swiąt. Leonard:	Н. 23 по Сошеств.	18	N. 23 po Swiątk.		
7	P.	Herkul. i Engielber.	Jerona Męczennika.	19	Elżbiety Wdo.		
8	W.	4ch Koronat: i Sewer:	Михаила Архангел.	20	Felixa i Sympli:		
9	S.	Teodora Męczennika.	Onisyfora i Porfirego.	21	*Ofiaro: N. P. M.*		
10	C.	Andrz: z Aw: i Nimfy.	Erasta i Olimpa Apo.	22	Cecylii Panny.		
11	P.	*Marcina Biskupa.*	Miny i Wiktora Mm.	23	Klemensa Pap.		
12	S.	5 Br. Pol. i Marcina.	Jana Patr. Alexan.	24	Jana od Krzyża.		Ost: kw dn. 3 god. 5 mi. 33 rano
		Wziąwszy człowiek, posiał na roli swo: Mat. 13.			Mat. 24.		
13	N.	24 po Swiąt. Stanisła.	Н. 24 по Сошеств.	25	N. 24 po Swiątk.		
14	P.	Serafiona Męczennika.	*Filipa Apost. Zapu.*	26	Piotra i Delfiny.		
15	W.	Leopolda i Gertrudy.	Samsona W. *D. 1 pos.*	27	Fakunda i Józef:		
16	S.	Edmunda Biskupa.	*Mateusza Ap. i Ew.*	28	Rufina i Mansw.		
17	C.	Grzegorza i Salomei.	Grzegorza Biskupa.	29	Saturnina Męcz.		Nów dn. 10 go. 10 m. 58 rano.
18	P.	Eupsychiu: i Odona.	Platona i Romana.	30	*Andrzeja Apos.*		
19	S.	Elżbiety Wd. Kr. Wę.	Abdyiasza Proroka.	1	*Dec.* Eligiego B.		
		Gdy uyrzycie brzydkie spustoszenie. Mat. 24.			Luc. 21.		
20	N.	*25 po Swiąt. Felixa.	Н. 25 по Сошеств.	2	N. 1 Adwentu.		
21	P.	*Ofiarowan: N. P. M.*	Вход Пр. Богоро.	3	Franciszka Xaw.		Pierw. kwa. dn. 18 go. 2 mi. 14 wieczorem.
22	W.	Cecylii Panny i Męcz:	Filemona Apostoła.	4	Barbary P. i M.		
23	S.	Klemensa Pap: i Mę	Amfilochiusza Bisku.	5	Sabby Opata.		
24	C.	Jana od Kr. i Chryzog.	*Katarzyny Męczeń.*	6	*Mikołaja B. M.*		
25	P.	*Katarzyny P. i Mę.*	Klemensa Papieża.	7	Ambr. B. *Wigi.*		
26	S.	Piotra, Konr. i Delfi.	Alimpiusza Słupnika.	8	Niep: Poc: P. M.		
		Będą znaki na słońcu i xiężycu. Luc. 21.			Mat. 11.		Pełnia dn. 25 go. 10 min. 9 wieczorem.
27	N.	1 Adwentu. Fakunda.	Н. 26 по Сошеств.	9	N. 2 Adwentu.		
28	P.	Rufina i Mansweta.	Stefana Męczennika.	10	*N. P. M. Loret.*		
29	W.	Saturnina Męczenni.	Paramona i Filomen:	11	Damazego Papi:		
30	S.	*Andrzeja Apostoła.*	*Andrzeja Apostoła.*	12	Spiryd: i Dyoni.		

Maxymy Moralne.

szey nad głowę wężową, tak nie jest żaden gniew jadowitszy nad gniew nieprzyjacielski.

Wolałbym mieszkać ze lwem i z smokiem, aniżeli ze złą niewiastą.

Złość niewieścia odmienia twarz jey, a oblicze jey czerni jako wor.

Mała jest każda złość przeciw złości niewieściey.

Jako staremu przykry jest chod ku

DECEMBER, ДЕКАБРЬ, GRUDZIEN ma dni 31.

D.	T.	Swięta Rzymskie według Starego Kalendarza.	Swięta Ruskie.	L.	S. Rzymskie według nowego Kalendarza. Styczeń w Grudniu.	B.Z.	LUNACYE.
1	C.	Eligiego Bis: Patr. Ub.	Nauma Pro: i Filaret.	13	Lucyi Pan: i M.		
2	P.	Chryzologa i Bibianny.	Abbakuka Proroka.	14	Nikazego i Eutr.		
3	S.	Franciszka Xaw. Wy.	Sofonijasza Proroka.	15	Waleryjana Bis		
		Tyś jest, który masz przyjść? Mat. 11.			Jana 1.		
4	N.	2 Adwentu. Barbary.	Н. 27 по Сошеств.	16	N. 3 Adwentu.		
5	P.	Sabby Opata.	Sabby Mnicha.	17	Łazarza i Olimp:		
6	W.	**Mikołaja Bisk: Mir.*	Николая Епископа.	18	Wiktor: i Gra:		
7	S.	Ambrożego Bis. *Wigi.*	Ambrożego Biskupa.	19	Nemez: B. *Such.*		
8	C.	Niepoka. Pocz. N. P. M.	Patapiusza Biskupa.	20	Eugeni: i Teofi.		
9	P.	Cypryiana i Waleryi.	Зачатие Св. Анны.	21	*Tomasza A. Su.*		
10	S.	*N. P. M. Loretańsk.*	Miny i Germ. Mm.	22	Zeno: i Anas: *Su.*		
		Ktoś ty jest? I wyznał, a nie zaprzał. Jana 1.			Luc. 3.		
11	N.	3 Adwentu. Damaze:	Н. Свя. Праотецъ.	23	N. 4 Adwentu.		
12	P.	Spirydyona i Dyonizy.	Spirydyona Biskupa.	24	*Ada. i Ew. Wig.*		
13	W.	Lucyi Panny i Męcz:	Eustracyusza i Lucyi.	25	Boże Narodzen.		
14	S.	Nikazego i Eutr. *Such.*	Tyrsa i Filemo: Mm.	26	Szczepa: i Męcz.		
15	C.	Waleryjana Bis: i Mę.	Eleuteryusza Męcze.	27	*Jana Ap: i Ew.*		
16	P.	Ananij: i Adelay. *Such.*	Aggeusza Proroka.	28	*Młodziankow.*		
17	S.	Łazarza i Olimp. *Such.*	Daniela Proroka.	29	Tomasza B. Kan.		
		Stało się słowo Pańskie do Jana. Luc. 3.			Luc. 2.		
18	N.	4 Adwentu. Wiktor:	Н. Свящ: Отецъ.	30	N. po Boż: Naro.		
19	P.	Nemezyusza i Fausty.	Bonifacego Męczeńn.	31	Sylwestra Pap.		
20	W.	Eugeniusza i Teofilak:	Ignacego Męczeńnik:	1	Nowy Rok *Jan.*		
21	S.	*Tomasza Apostoła.*	Julijanny Męczeńni.	2	Makarego Opa.		
22	C.	Zenona i Anastazyi M.	Anastazyi Męczeńni.	3	Daniela i Geno.		
23	P.	Wiktoryi i Roxolany.	10ciu Męczeńnikow.	4	Tytusa Bis: i M.		
24	S.	*Adama i Ewy. Wigil.*	Eugenii Męcz: *Post.*	5	Telesfora P. i M.		
		Wypełniły się dni, aby porodziła. Luc. 2.			Mat. 2.		
25	N.	Boże Narodzenie.	Рожде: Г. Інсу: Хри.	6	N. Trzech Król		
26	P.	Szczepana i Męczeń.	Соборъ Пр. Богород.	7	Julija. i Lucyia.		
27	W.	*Jana Apost. i Ewan.*	Стефана і Мученик.	8	Rygob: i Sewer:		
28	S.	*Młodziankow.*	20,000 Męczeńnikow.	9	Marcyja: P. i M.		
29	C.	Tomasza Bisk. Kantu.	*14,000 Młodziankow.*	10	Agatona i Wilh.		
30	P.	Dawida Kr. i Leopilda.	Anezyi Męczeńnicz.	11	Hygina Pap. M.		
31	S.	Sylwestra Pap. Wyz.	Melanii Mniszki.	12	Raynol: i Honor.		

LUNACYE.

Słońce wstępuje w znak kozierożca d. 9 go. 8 min. 37 wieczor.

Przesil: nocy. Początek zimy.

Ost. kw. dn. 2 g. 2 m. 13 wieczor.

Nów dn. 10 go. 4 mi. 17 rano.

Pierw. kwa. dn. 18 go. 9 mi. 51 rano.

Pełnia dn. 26 go. 10 mi. 50 rano.

MAXYMY MORALNE.

piaszczystey górze, tak niewiasta szczebietliwa cichemu mężowi.

Niewiasta, która jest bogatszą, niż mąż jey, bywa gniewliwa, niewstydliwa i haniebna.

Zła niewiasta, frasuje serce, zasmuca twarz, czyni myśl zranioną.

Tak osłabi ręce: zemdli kolana, i nic dobrego niesprawi mężowi swemu.

DNI SWIĄTECZNE I UROCZYSTE,

w które uczący się w Szkołach są wolni od nauk.

STYCZEŃ.

1, NOWY ROK, i rocznica urodzin N. W. X. Heleny Pawłówny w roku 1807 narodzoney dnia 9 Stycznia.
6, Zjawienie Pańskie, albo 3ch Królow.

LUTY.

2, Gromniczney Nayświęt: Panny Maryi.
19 i 20, Piątek i Sobota przed Syrną Niedz.

MARZEC.

4, Swiętego Kazimierza Królewica.
25, Zwiastowanie Nayświęt: Panny Maryi.

KWIECIEŃ.

7, Wielki Czwartek.
8, Wielki Piątek.
9, Wielka Sobota.
10, 11, 12, Zmartwych: Pań: i cały tydzień.
21, Imieniny Jey Imperatorskiey Mości Alexandry Teodorówny, N. W. X. Alexandry Nikołajówny, N. W. X. Alexandry Michayłówny, i rocznica urodzin N. W. X. Alexandra Nikołajewicza narodzonego 17 Apr. w roku 1818.

MAY.

9, Swiętego Nikołaja Cudotwórcy.
19, Wniebowstąpienie Pańskie.
29, 30, Zesłanie Ducha Swiętego.

CZERWIEC.

9, Boże Ciało.
25, Dzień urodzin Jego Imperatorskiey Mości Nikołaja Pawłowicza w roku 1796, i N. W. X. Alexandry Nikołajówny w roku 1825.
29, Swiętych Apostołow Piotra i Pawła.

LIPIEC.

1, Dzień urodz: Jey Imperatorskiey Mości Alexandry Teodorówny w roku 1798.

SIERPIEŃ.

6, Przemienie: Pańskie, i roczni: urodz: N. W. X. Maryi Nikołajówny w r. 1819.
15, Wniebowzięcie Nayśw: Panny Maryi.
22, Koronacya Jego Imperatorskiey Mości Nikołaja Pawłowicza Samowładnącego Całą Rossyą i Jey Imperatorskiey Mości Alexandry Teodorówny.
29, Scięcie Swiętego Jana.
30, Swiętego Alexandra Newskiego. Imieniny N. W. X. Alexandra Nikołajewicza, i rocznica urodzin N. W. X. Olgi Nikołajówny w roku 1822.

WRZESIEŃ.

8, Narodzenie Nayświęt: Panny Maryi.
14, Podwyższenie Swiętego Krzyża.
26, Swiętego Jana Apostoła i Ewanielisty.

PAZDZIERNIK.

1, Opieki Nayświętszey Panny Maryi.
22, Cudownego Kazań: Obrazu N. P. Maryi.

LISTOPAD.

1, Wszystkich Swiętych.
20, Wstąpienie na tron Jego Imperatorskiey Mości Nikołaja Pawłowicza Samowładnącego Całą Rossyą i Króla Polsk.
21, Ofiarowanie Nayświęt: Panny Maryi.

GRUDZIEŃ.

6, Swiętego Nikołaja Cudotwórcy, i Imieniny Jego Imperatorskiey Mości Nikołaja Pawłowicza.
8, Niepokal: Poczęcia Nayś: Panny Maryi.
25, 26, 27, Boże Narodzenie, i pamiątka wygnania Francuzów z kraju.

Prócz wzmienionych uroczystych dni, wolni są od nauk od dn. 23 Grudnia do dn. 2 Stycznia, także Wakacyyne według zwyczaju.

INNE DNI TABELNE,

w które wzmienieni Uczniowie od nauk nie są wolni.

STYCZEŃ.

7, Rocznica urodzin N. W. X. Anny Pawłówny w roku 1795.

16, Rocznica urodzin N. W. X. Alexandry Michayłówny w roku 1831.

28, Rocznica urodz: N. W. X. Michała Pawłowicza w roku 1798.

LUTY.

3, Imieniny N. W. X. Anny Pawłówny.

4, Rocznica urodzin N. W. X. Maryi Pawłówny w roku 1786.

25, Rocznica urodzin N. W. X. Maryi Michayłówny w roku 1825.

KWIECIEŃ.

27, Rocznica urodzin N. Cesarzewicza W. X. Konstantyna Pawłowicza w roku 1779.

MAY.

14, Rocznica urodzin N. W. X. Elżbiety Michayłówny w roku 1826.

21, Dzień Imienin N. Cesarzewicza W. X. Konstantyna Pawłowicza, N. W. X. Konstantyna Nikołajewicza, i N. W. X. Heleny Pawłówny.

LIPIEC.

11, Imieniny N. W. X. Olgi Nikołajówny.

22, Imieniny N. W. X. Maryi Nikołajówny, N. W. X. Maryi Michayłówny i N. W. X. Maryi Pawłówny.

SIERPIEŃ.

16, Rocznica urodzin N. W. X. Katarzyny Michayłówny w roku 1827.

WRZESIEŃ.

5, Imieniny N. W. X. Elżbiety Michayłówny.

9, Roczn. urodzin N. W. X. Konstantyna Nikołajewicza w roku 1827.

LISTOPAD.

8, Imien: N. W. X. Michała Pawłowicza.

24, Imieniny N. W. X. Katarzyny Michayłówny.

DNI ZWYCIĘZKIE,

w które się śpiewa po Kościołach Te Deum Laudamus.

CZERWIEC.

17, Pamiątka zwycięztwa pod Połtawą.

LIPIEC.

10, Pamiątka pokoju zawartego między Państwem Rossyyskim i Portą Ottomańską w Kainardży, i przyłączenia Tauryckiego państwa do dzierżawy Rossyyskiey.

27, Wzięcie Fregat przy Angucie i przy Grengamie.

SIERPIEN.

9, Pamiątka wzięcia Narwy.

19, Pamiątka zwycięztwa odniesionego nad woyskiem Pruskiem.

WRZESIEN.

28, Zwycięztwo odniesione nad Generałem Lewenhauptem.

PAZDZIERNIK.

11, Wzięcie Slisselburga.

LISTOPAD.

30, Swięto Andrzeja Apostoła.

WIADOMOŚĆ KIEDY W WILNIE POCZTA ODCHODZI.

Na trakt przez Kowno do St. Petersburga, Warszawy, i do wszystkich miast w tey stronie leżących, także do Królestwa Polskiego, i drugich państw i miast za niém położonych, również do Prus, przez Kowno i Jurborg, w Niedziele i Czwartki.

Na trakt przez Mińsk do Moskwy, Małey Rossyi i Wołynia, oraz do wszystkich miast w tey stronie leżących, w Poniedziałki i Czwartki o godzinie 4tey po południu; przyymowane zaś na takowe trakty korrespondencye będą w też dni od godziny 7 do 11 z rana.

Na trakt przez Grodno do Białegostoku, przez Słonim do Brześcia i za granicę do Królestwa Polskiego, przez Nieśwież i Mińsk do Radziwiłłowa, oraz za granicę do Austryi i do wszystkich miast i państw w tey stronie położonych, podobnież do Widz, Wiłkomierza i Trok, we Srzody i Soboty o godzinie 3ciey po południu; przyymowane zaś na te trakty korrespondencye będą w też dni od godziny 7 do 11 z rana.

DODATEK

Do Kalendarza Gospodarskiego na rok 1832,
zawierający w sobie różne
WIADOMOŚCI GOSPODARSKIE.

Prezerwatywa dla bydła od wszelkich chorob.

Weź kwaterkę masła świeżego, szklankę octu winnego, można przydać cokolwiek oleju orzechowego; zmieszay to wszystko w dobrym rosole, i zagrzawszy trochę, day bydlęciu wypić na czczo: po wzięciu tego lekarstwa, nietrzeba dawać jedzenia aż we cztéry godziny. Wynalazca tego doświadczenia radzi: ażeby dawać takową kuracyję dla bydła dwa razy na rok: raz, na wiosnę, przed wypuszczeniem bydła na trawę; drugi raz, w jesieni przed wzięciem na oborę.

Leczenie wołow na zamulenie od jarzma.

Woły dostają zamulenia i rany na karku, kiedy w słotę pracują w jarzmie; temu się zaradza następującym sposobem: Weź ziela nazwanege *babki*, takoż ziela *rozchodniku*, liścia z drzewa morwowego, utłucz to, zmieszay z białkiem od jaja i przyłoż do rany na karku.

Na rozpadnięcie rogu u wołu.

Weź sześć uncyy terpetyny, jednę uncyję gummy arabskiey, co rozpuścisz na ogniu: weźmiesz potém złamany rog, przyłożysz go na swoje mieysce, i tą maścią obłożysz, obwinąwszy chustką, i obwiązawszy dobrze, zostawisz tak przez dziesięć dni; potém weźmiesz dwa białka od jaja i garść zgrzebienia lnianego, które umoczywszy w białku, obwiniesz tym rog złamany.

Kiedy woł jadła nieprzyymuje.

Weź dwa jaja i miodu przasnego, utłucz to, zmieszay dobrze i day wypić wołowi; potém weźmiesz otrębiów i zmieszasz z solą i to będziesz dawać do jedzenia.

Na utrzymanie wołow przy zdrowiu i siłach.

Na początku wiosny będziesz dawał bydlęciu przez piętnaście dni napoy następujący: Weź piętnaście uncyy cébuli czerwoney, którą drobno pokrajesz, przyday do tego trzy funty korzeni pietruszki i trzy garści soli, wszystko to nalejesz siedmią kwartami wina czerwonego i zagotujesz; tego napoju trzeba dawać codzień z rana po półkwarty.

Na opuchłe nogi wołom i koniom.

Weź liścia bzowego, ktore utrzesz z sadłem wieprzowém, zrobiwszy z tego plastr, przyłożysz do nogi chorey i obwiniesz.

Na zagwoździenie.

Wynalazłszy mieysce, gdzie jest koń zagwoździony, i wyjąwszy żelazo: Weź terpetyny i oliwy, co rozpuściwszy na ogniu wlejesz do rany; potém wykroisz ze słoniny formę kopyta końskiego, którą włożysz między kopytą i podkowę.

Na spadnienie kopyta.

Weź uncyję wosku, tyleż miodu, i tyleż terpetyny: z tego zrobisz maść, którą

obłożysz nogę konia; trzeba tę maść przykładać przez dwa tygodnie, potém weźmiesz aloesu, *melrosarum*, ałunu, każdego po pół uncyi, z tego zrobisz nową maść, którą także trzeba przykładać do nogi. Potém dla przyśpieszenia odrośnienia kopyta: Weź trzy kwarty winnego octu, siedém uncyy wapna niegaszonego, tyleż miodu przasnego, co wszystko zmieszawszy, zagotujesz, tym obmyway nogę trzy razy na dzień.

Na zrośnięcie rozłupanego kopyta.

Weź starego sadła wieprzowego, i tłustości koźley, zmieszawszy, zrob z tego plastr, którym obłożysz kopyto, i trzymać będziesz póty, aż zrośnie.

Na dychawicę.

Weź ziela nazwanego *ostrzyca*, wyciśniy z tego sok i daway pić koniowi.

Na poratowanie konia w jakieykolwiek nieznajomey chorobie.

Weź po jedney uncyi cukru lodowatego i cynamonu, po dwie uncyi goździkow i cukru faryny, zagotuy to wszystko w winie w naczyniu kwartowym i day wypić.

Przeciwko chorobom owiec, pochodzącym z pastwiska mokrego i błotnistego.

Weź z Apteki oleyku terpetynowego (*oleum terebintinae*). Niedaway owcom nic jeść przez dwanaście godzin, potém na czczo będziesz dawał każdey po łyżce tego oleyku zmieszanego z wodą, tak, żeby dwie części były wody, a trzecia oleyku.

Strzyżenie owiec.

Czas naylepszy, do strzyżenia owiec, jest na początku lata; po ostrzyżeniu trzeba nasmarować owcę maścią zrobioną z wosku, oliwy i wina. Ta maść zachowuje owce od wszelkich krost, i to sprawuje: że po niey prędzey i delikatnieysza wełna odrasta.

Sekret na wygubienie wszelkiego robactwa w pokojach.

Weź liścia orzechow włoskich, gotuy w wodzie przez godzinę, jak się dobrze ugotuje, zley tę wodę, do którey potém wyciśniesz sok z liścia; tą wodą poleway ściany i podłogę, doświadczono: że to jest sposob nayskutecznieyszy do wygubienia wszelkiego robactwa, i utrzymania ochędostwa w pokojach.

Sposoby proste do wynalezienia źrzódła w ziemi.

1, Rzecz jest doświadczona, że na wiosnę śnieg prędzey puszcza w tych mieyscach, gdzie są źrzódła ukryte; zatém, kiedy na równinie wyda się takie mieysce, że na około śnieg zostaje, a na środku go nie masz, można bydź pewnym, że tam się znayduje źrzódło.

2, Latem, kiedy dla wielkich upałow trawa pożółknie, w tych mieyscach, gdzie utrzymuje swoją zieloność i wigor, źrzódła się znaydują.

3, W jesieni i latem, osobliwie z rana, można uważać na łąkach, kiedy jest rosa obfita: tam, gdzie się źrzódła znaydują, rosa na trawie nie będzie.

WIADOMOŚCI GOSPODARSKIE

Wyjęte z Dziennika Wileńskiego, z Oddziału nauk stosowanych.

1, *Sekret, ażeby mieć dobre gatunki jabłek.*

Wiadomo, że naylepsze gatunki jabłek otrzymują się przez szczepienie, lecz częstokroć także i wyradzają się. Anglik D. radzi w tym celu sposob następujący:

W każdém zupełnie doyrzałém jabłku, jest jedno lub dwa ziarna zupełnie okrągłe, inne zaś bardziey spłaszczone; te więc okrągłe ziarna brać należy, chcąc się dochować dobrych gatunkow jabłek; gdyż z nasion płaskich, zawsze się pośledniejszy otrzymuje owoc.

2, *Sposob odżywienia powiędłych roślin.*

Bierze się mocnego spirytusu winnego (spiritus vini rectificatus), ile potrzeba, rozpuszcza się w nim tyle kamfory, aby nią spirytus zupełnie był nasycony: co się poznaje po tém, że się kamfora dodana więcey nierozpuszcza, lecz na dno naczynia opada. Potém bierze się do zamierzonego celu stosowna ilość wody dżdżowey, lub rzeczney, i dodaje się na każdy łot wody, dwie krople wspomnionego spirytusu kamforowego. W wielkiey massie, gdzie ważenie pojedyńczych łotow byłoby utrudniającém, dosyć jest brać na konew wody, łyżkę stołową spirytusu kamforowego. Ponieważ kamfora, za zetknięciem z wodą, natychmiast się oddziela i wodę nakształt skórki powleka, potrzeba przeto wszystko dobrze skłócić, póki kamfora zupełnie się nierozpuści. W wodzie kamforowey, przygotowaney tym sposobem, zanurzają się mnieysze rośliny, jako też te wszystkie, których liście i młódsze pędy zupełnie zwiędły i uśpionemi zostały, tak, ażeby ich wszystkie części wodą okryte były. Po upływie dwóch, a naywięcey trzech godzin, pomarszczone liście rozwiną się, zwisłe pędy wyprostują się, a kora przyschła i pofałdowana nanowo się wygładzi. Rośliny wydobywają się, sadzą natychmiast do ziemi tłustey i polewają się czystą wodą dżdżową, lub rzeczną; przyczém starać się należy o to, aby promienia słoneczne do nich niedochodziły, dopóki się dobrze nie wkorzenią. Większe rośliny i drzewa wstawiają się korzeniami na trzy godziny do wody kamforowey, a pień i gałęzie często się nią skrapiają i ciągle wilgotne utrzymują: co do odświeżenia kory zanurzenie całey rośliny pierwszeństwo trzyma. Stopry i zrazy podobnie się traktują. Dłużey nad godzin cztéry nienależy zostawowáć roślin w wodzie kamforowey; wszystkie bowiem części, które się w przeciągu tego czasu nie poprawiły, zupełnie są obumarłe.

3, *Sposob wygubienia kretow w ogrodach i na łąkach.*

Samołówki na kretow nie są tak skutecznym śrzodkiem ich wygubienia, jak wytrucie. Aby krety tym sposobem wyniszczyć, trzeba przysposobić robactwa wszelkiego rodzaju, pozabijane posypać stłuczoném na proszek wronim okiem czyli kilczyberem (nux vomica) zmieszać dobrze i tak zostawić przez dwadzieście cztéry godzin, nim będą użyte. Potém otwiera się nora, do którey wkładać należy po trzy takich robakow z każdey strony nory. Jeśli łąka jest bardzo wielka, w ówczas nie można wprawdzie wszystkich nor wyszukać i robakami opatrzyć, lecz im więcey tego śrzodka można użyć, tém pewnieyszy będzie skutek.

4, *Sposob ochraniania naczyń miedzianych od śniedzi.*

Zwykle naczynia miedziane po jakiémkolwiek użyciu wycierają do suchości, dla zachowania w czystości; lecz doświadczono także, iż zamiast tego, jeśli się też naczynia ciągle utrzymywać będą w wodzie, do tego stopnia blask swóy zachowują, jak gdyby były niedawno zrobione, i bynaymniey żadnego szkodliwego na zdrowie nie mają wpływu.

5, *Sposob farbowania tkanin pięknym kolorem żółtym.*

Wszystkie prawie farby używane w farbierstwie, otrzymują się z królestwa roślinnego; dla tego: że wprowadzenie ich

do włókna, składającego tkaniny, jest łatwieysze, aniżeli farb kopalnych; wszakże tamte nie są tak trwałe, jako te, pod wpływem na nie światła. Do rozpuszczonego w wodzie i przecedzonego auripigmentu, dolewa się słaby kwas siarczany, który formuje bardzo piękny osad żółty. Po obmyciu wodą, gdy się ten osad rozpuści w ammonijaku, zanurza się w nim jedwab, wełna, bawełna, lub len, które chcemy ufarbować. Substancyje te i tkaniny z nich, wyjęte z roztworu są bezfarbne, lecz w miarę ulatniania się ammonijaku nieznacznie żółknieją. Wełnę należy walić i przewracać w kąpieli ammonijackiey, ażeby dobrze płynem przesiękła; poczém, albo się z lekka wyżyma, albo też suszy się rozwieszona. Bawełnę, jedwab i len dosyć jest zanurzyć tylko do płynu farbującego. Tkaniny łatwo się tym płynem przeymują; lecz powinny bydź dobrze wyżymane. Auripigment wszelkie odmiany koloru żółtego nadawać im może.

6, *O użyciu jagod czernicy na farbę.*

Jagody te oddawna używają się w niektórych krajach północnych Europy do farbowania różnych tkanin kolorem niebieskim, lub fijoletowym, i chociaż dotąd nieodkryto jeszcze sposobu robienia tych kolorow trwałém, wielu jednak fabrykantow zapewnia: że czernicami wybornie można zastępować drzewo kampeszowe. Odwar czernic, farbuje zaprawioną ałunem wełnę, niebieskawo-fijoletowym, a tkaniny lniane i nici, naypięknieyszym granatowym, który od kwasow zamienia się w czerwony.

7, *Sposob wykadzania nowych lub świeżo pomalowanych pokojów.*

Trzeba postawić śród pokoju, na płycie kamienney fajerkę z żarem, a zamknąwszy dobrze komin i okna, wsypać na nię dwie lub trzy garści jadłowcu, i zamknąć drzwi na całą dobę. Po upływie tego czasu, wszelka szkodliwa wonia w pokoju zniknie; to zaś ma jeszcze do siebie dym jadłowcu, że meblom i sprzętom nieszkodzi.

8, *Sposob prędkiego ugaszenia ognia wszczętego w kominie.*

Kiedy się zapali w kominie, jakkolwiekby był ogień gwałtowny, w mgnieniu oka ugasić go można, wrzuciwszy do ogniska, ze dwie garści kwiatu siarczanego. Siarka, którą przedają w postaci proszku, zowie się *kwiatem siarczanym*. I podniosłszy końce sukna, czy też inney zasłony, które y użyto do zakrycia z przodu komina. Sposob ten tak jest skuteczny, że każdy gospodarz, powinienby chować w pogotowiu na kominie funt przynaymniey kwiatu siarczanego.

9, *Sposob zabezpieczenia od ognia drzewa do budowy.*

Pan Paw Anglik wynalazł mieszaninę, którą drzewo do budowy przeznaczone, gdy powleczone będzie, zabezpieczone zostanie od spalenia. Na tę powłokę drzewa, bierze się naytwardszy kamień wapienny, i ile bydź może, wolny od piasku, glinki i innych części obcych. Wapno wypala się w piecu, uciera się na proszek i przesiewa. Jedna część tego wapna miesza się naydokładniey z dwiema częściami, co do wagi wypaloney i podobnież na proszek utartey gliny. Bierze się też jedna część gipsu wypalonego i utartego, dodaje się do niego dwie części gliny wypaloney i utartey, a dopiero ta mieszanina z pierwszą naydokładniey się miesza. W mieyscu suchém, od powietrza zabezpieczonem można tę mieszaninę przez czas długi zachować. Do użycia miesza się z czwartą prawie częścią, co do wagi, wody, którą dodawać należy zwolna, ciągle mieszając. Tym sposobem zrobiona massa użyje się do powleczenia zrębu, który przez to od ognia się zabezpieczy. Mieszanina ta z cza-

22

sem nabiera twardości kamienia, nie przyciąga wilgoci, i na ciepło nieodpada, gdy będzie zrobiona jak należy i przyłożona na drzewo dobrze wysuszone, trwa bardzo długo bez nadwerężenia; nadto: gdy jeszcze jest miękka, można ją wedle upodobania z jakąkolwiek farbą połączyć.

10, *Smarowidło zmnieyszające tarcie osi i innych części kół*

Ołówka (grafit) 25 funtow, ze 100 funtami jakieykolwiek tłustości, lub olejów umieszane należycie, dają smarowidło zmnieyszające tarcie wszelkich machin, i zabezpieczające od rdzy metalle; płótna zaś i skóry niém napojone, wilgoci nie przepuszczają; tłustość wszelako świnia daleko lepszą się bydź okazała od wszelkich innych.

11, *Drzewo farbierskie nowo-odkryte.*

W Gujana odkryto nowe drzewo farbierskie, które *Paragaton* nazwano. Kora drzewa tego gotowana w wodzie wydaje farbę nieblakującą od żadnych kwasów; ocet winny owszem, kwas cytrynowy i kwas kremotartarowy dodają nowey tey farbie żywości i mienią ją w piękny kolor różowy. Farbować w niey snadnie można rzeczy jedwabne, lniane i bawełniane. Na jedwabiu wydaje się naypiękniey, mniey pięknie na płótnie, a nayposledniey na bawełnie. I korzenie tego drzewa gotowane, wydają dość piękny kolor różowy; lecz ten pełźnie na słońcu daleko prędzey, aniżeli kolor podobnyż z innych drzew farbierskich.

Odkrycie to ogłoszoném zostało w niedawno w Madrycie wyszłém dziele Pana D. D. G. Fernautes obeymującém wiele ważnych wiadomości, w fizyce, jeografii i historyi naturalney, pod napisem: *Informes sobre algunas perducciones naturales.* (Uwagi nad niektóremi niedawno w Hiszpanii odkrytemi płodami natury).

12, *Sposob niezawodny gotowania jay miękko.*

Trudną zaiste jest rzeczą, ażeby kucharka gotując jaja na miękko, tak ugadła, aby te nie zgotowały się, ani za nadto twardo, ani też nie pozostały syrowe. Lecz ugadnienie to nie jest zbyt trudnym sekretem i polega na postępowaniu we Francyi w tym względzie używanym, a to jest następujące: Skoro woda w garnku, w którym jaja gotowane bydź mają do wrzącego dóydzie stanu, na ten czas w ukrop ten naywiększy rzucają się jaja, odsuwa się garnek od ognia i stawia się w znaczney od tegoż odległości. Gorącość wrzącey wody jest właśnie dostateczną do otrzymania żądanego stopnia miękkości, jaja nie będą syrowe, ale też i nie ztwardnieją. Skoro woda ostygnie, wyymują się jaja, i już są zupełnie stosownie do życzenia ugotowane.

13, *O przymiotach dobrego zaprzężnego wołu.*

Dobry zaprzężny woł nie ma bydź zbyt tłusty, ani chudy, powinien mieć długie obrosłe uszy, wielkie, mocne i prosto stojące rogi, wielkie, czarne oczy, szerokie czoło, dobrze otwarte nozdrze, mocną szyję, krzyż i piersi szerokie, mocne kolana, krótkie i grube nogi, a na tych krótki i czarny włos, wielki brzuch, prosty i pełny grzbiet, długi i dobrze obrosły ogon.

Woł przed trzema laty nie ma bydź do zaprzęgu używany, po skończonych tych, powoli go przyuczać należy; dłużey nad osim lat w pracy go trzymać nie można, bo więcey, aniżeli osim lat pracujące woły, nie są zdatne.

NOC PIERWSZEGO DNIA ROKU.

Pod czas zimney nocy pierwszego dnia roku, Alexy, starzec siedémdziesiątletni siedział w oknie; smutne oczy raz wlepiał w Niebo okryte gwiazdami, drugi raz spuszczał na ziemię. Grob jego odmykać się zaczynał; już zeszedł siedémdziesiąt stopni, a w mieyscu uspokojenia i lubych wspomnień, dźwigał srogą pamięć błędow i ciężar zgryzoty. Zdrowie jego zniszczone, dusza skołataną była, serce przepełnione żalem, wiek sędziwy znaczony goryczą. Dni spłynioney młodości stanęły mu nagle przed oczyma. Wspomniał na tę ważną chwilę, kiedy mu Oyciec dał do wyboru dwie drogi: „Jedna z nich, mówił, prowadzi do „krainy szczęścia i pokoju; druga wiedzie „do ciemney i ponurey pieczary, gdzie ga„dy jadowite mieszkają“.

Niestety! węże serce jego ujęły, trucizna skaziła jego usta, wiedział już teraz, którą obrał drogę....

Wzniosł znowu oczy do Nieba, i zawołał z boleścią: „O powróćcie dni mło„dości moyey! Oycze! postaw mnie znowu „na rozdrożu życia, ażebym wybrał ina„czey“! Ale młodość już uleciała, a Oyciec oddawna już nieżył. Uyrzał dwa błędne ognie, powstały z bagnistey doliny i uciekły, a on rzekł: „Takie były dni obłąkań moich„! Zobaczył gwiazdę spadającą, leciała i znikła w przestrzeni. „Tak ja z tego „świata zniknę„! zawołał, a wyrzutow sumnienia ostrze, przeszyło wskroś serce jego! Wtedy ogarnął myślą rówienników swoich, którzy z nim razem, dziećmi i młodemi byli, a teraz dobrzy Obywatele, Oycowie przykładni, miłośnicy wiary i cnoty, spokoynie i bez łzy uronienia kończyli Rok jeden, drugi zaczynali.... W tém odgłos dzwonow zwiastujący nowy postęp czasu, obił się o jego uszy. Odgłos ten przypomniał mu Rodzicow, przypomniał mu prośby, które niegdyś za syna w takowey chwili nieśli do Boga; przestrogi, jakie mu dawali; prośby, których stał się niegodnym; przestrogi, z których nie korzystał!... Przywalony ciężarem żalu i wstydu, nie mógł już patrzeć dłużey w to Niebo, gdzie mieszkał Oyciec jego; spuścił oczy, rzuciły się z nich łzy rzęsiste, głuche westchnienie dobyło się z serca, i zawołał raz jeszcze: „Powróć, luba młodości! ach, powróć„!

I młodość wróciła! bo to wszystko snem było przykrym, ktory dręczył Alexego pierwszey nocy Nowego Roku. W samym kwiecie wieku będąc, starość była marzeniem, ale błędy istotną prawdą. Obudziwszy się, powstał z łoża, padł na kolana, podziękował Bogu, że mógł jeszcze porzucić drogę występku, wyyść z ciemney pieczary, wrócić na drogę cnoty, i dóyść do krainy szczęścia i pokoju. — Powrócił i doszedł — Wróćcie się wraz z nim młodzieńcy, jeżliście, jak on, zbłądzili. Ten sen Alexego, kiedyś sędzią waszym będzie. Bo gdy późniey przyciśnieni żalem i zgryzotą zawołacie: „Powróć! luba młodości! ach, powróć„! młodość nie powróci.

PIĘKNY PRZYKŁAD LUDZKOSCI.

W czasie woyny między Francyją a Hiszpaniją 1811 roku, w pewném miasteczku Hiszpańskiém nad rzeką Tagiem, zamordowano kilkudziesiąt Niemcow. Kapitan Kontyngensu Niemieckiego odebrał potym rozkaz od dowodzącego Jenerała Francuzkiego, ażeby toż miasteczko w perzynę obrócił, i zamknął mieszkańcow, iżby ci w nieczynney rozpaczy, patrzali na palące się ich majątki. Kapitan człowiek ludzki, odbywając drogę, zajechał do Klasztoru, gdzie Xięża przez swoję gościnność, zjednali sobie szacunek obu stron wojnujących. Wyjawił tajemnie Przeorowi cel swojey wyprawy, i posłano śpiesznie umyślnego z uwiadomieniem o niebezpieczeństwie, ażeby starce, dzieci, i kobiety, z naylepszemi swojemi sprzętami schronić się mogły do

owego klasztoru — Kapitan inną drogą ruszył do miasteczka, kazał pozostałym męzczyznom zgromadzić za miastem drzewo i słomę i zapalić je. Domy zostały ochronione; po dwu-godzinnym pożarze, wysłał Kapitan umyślnego do Jenerała, i prosił o przebaczenie mieszkańcom; lecz odebrał rozkaz, ażeby ogień trwał aż do południa, co też przez zniesienie nowego drzewa i belek z kilku publicznych domow uskuteczniono. Wrócił się potym Kapitan; mieszkańcy płci mezkiey z miasteczka, odprowadzili go do klasztoru, zkąd wyszli naprzeciw nich starcy z kobietami i dziećmi, którzy, jak tylko się dowiedzieli, iż Kapitan nie tylko ich życie, lecz nawet domy i majątki uratował, upadli przed nim, i z nayżywszém uniesieniem składali mu dzięki, całując jego ręce, nogi i suknie. Nadszedł także i zacny Przeor, ten prosił, Kapitana, ażeby nie w nadgrodę, lecz na pamiątkę przyjął od niego jedyny kleynot, który posiada, to jest Krzyż do noszenia na piersiach. Nazajutrz z rana dowiedział się Kapitan, iż Jenerał wie już o wszystkiém; i nie mało się strwożył, gdy został od niego zaproszony na obiad wraz ze wszystkiemi Officerami. Poszedł, oczekując kary, lecz był przekonany o wspaniałości swojego czynu. Jenerał przyjął go surowo, i dał mu znak, ażeby poszedł z nim do przyległego pokoju; tam wziął go za rękę, patrzał na niego z zroszonemi łzami oczyma przez chwilę, ścisnął go mocno, i te tylko wyrzekł słowa: *WPan mię rozumiesz;* a potym wraz z nim powrócił do gości. Kapitan, który nagle wyjeżdżając z oyczyzny, zostawił nieco długow, posłał krewnym swoim Krzyż ofiarowany od Przeora, z tym dopiskiem: *Jest on i będzie jedyną moją zdobyczą w Hiszpanii. Przykro mi pozbywać się jego. Sprzedaycie go jednak, i zapłaćcie moje długi.* Familija zapłaciła małe jego długi, a Krzyż zachowała jako skarb familiyny.

CIĄG DALSZY PRAKTYKI GOSPODARSKIEY.

Znaki dżdżu na słońcu.

Jeżeli promienie słoneczne świecą przez obłoki czerwone, i czarno-brunatne; także kiedy w wieczor promienia o gęste chmury się obijają, spodziewać się trzeba dżdżu z wiatrami, według czasu i pomiarkowania krajow.

Jeśli słońce głęboko zda się bydź w Niebie, tak jakoby było wciśnione w siwy obłok, na wschodzie słońca, a promienia się rozszerzają na północy, niepewną pogodę znaczy.

Jeśli słońce, kiedy wschodzi, albo zachodzi, zda się bydź blade, ponure, albo poczerniałe, deszcz gęsty potym bywa.

Jeśli promienie słoneczne obtoczył obłok czarny tak, że nikędy niejasno, niestateczną pogodę przynosi według czarności obłoku.

Jeśli blade koło, albo czerwone około, albo niedaleko słońca, albo też wyobrażenie słoneczne, które się zdadzą jako dwoje, albo troje słońca bladawe, wtenczas, kiedy wschodzi, albo zachodzi słońce, pewne wiatry, albo deszcz, a czasem oboje razem przypadają, toż znaczy słońce czerwoniawe wschodzące, albo zachodzące.

Gdy niektóre czarne obłoki słońce wschodzące, albo zachodzące zasłaniają, i słoneczne promienia po nich się rozciągają, pewny deszcz i wiatr. Toż znaczy chmura, albo obłoczek przed słońcem wschodzącym idący, albo też gdy słońce zachodzi.

Znaki dżdżu po miesiącu.

Deszcz pewny i szturm, jeśli miesiąc po nowiu, albo pełni, po pierwszey i ostatniey kwadrze, blado-czerwony się pokaże, uwa-

żać jednak to wszystko potrzeba, co się niżey o pogodzie powiedziało:

Jeśli miesiąc odęty, pochmurny, i obadwa rogi jakoby posiniałe świecą, deszcz niemały spadnie. A gdy się zda, że przedni rog miesiąca jakoby poczerniały, pierwszego dnia deszcz spadnie.

Jeśli wiatr od południa, w ten czas, gdy miesiąc nastawa, wieje, albo trzeciego dnia potym, niestateczny nów aż do pierwszey ćwierci, toż uważay po pierwszey ćwierci, po pełni, i po ostatniey ćwierci: bo jako się trzeciego, albo czwartego dnia stawi, tak cały tydzień zeydzie. Srzodek miesiąca czarny, albo blady, deszcz znaczy.

Jeśli się miesiąc nieokaże po nowiu zwyczaynie do czasu, albo się w swojey słuszney mierze nie stawi, jeśli nie masz wielkiego wiatru, pewny deszcz.

Jeśli miesiąc w nocy jasny promień ku rudlowi okrętowemu, gdy płyną, albo po morzu jadą, obróci, deszcz wkrótce żeglarze opowiadać zwykli.

Jeśli słupy, albo promienia miesięczne nizko ku ziemi czarne i ciemne, a wkrótce potym wiatr od zachodu słońca, dżdżem czas zeydzie.

Jeśli koło, które około miesiąca bywa, jest z rozmaitych farb nakształt tęczy, albo że przydłużey około miesiąca trwa, odmiana pogody nastąpi, w potężny deszcz z wiatrem.

Wiele kół około miesiąca jedne po drugim następując, aże się wszystkie odmieniają w czarne, albo brunatne obłoki, strzeż się długiego i tęgiego dżdżu.

Bywają pod czas znaki około miesiąca, które się zdadzą jakoby dwa, albo trzy miesiące były: jeżeli się tedy takie ukażą, a zwłaszcza na zachod słońca, długi i wielki deszcz przynoszą tak, że nie bez powodzi bywa.

Tęcza przeciwko miesiącowi, albo przez miesiąc idącą w nocy: znaczy niestateczność powietrza, pod czas trwającą niepogodę z wichrami i z srogiemi zawartkami.

Znaki dżdżu po gwiazdach i po planetach.

Jeśli jaśnieysze i większe gwiazdy są kołami obtoczone takiemi, jako około miesiąca bywają, a zwłaszcza czarniawemi, albo zielonemi, obiecują deszcz. Także, jeśli same gwiazdy pochmurne i niejasne.

Jeśli gwiazd nie wiele widać, zwłaszcza, kiedy nie masz chmur, mokrość długa następuje. Toż znaczy para z ziemi wychodząca tak, że ledwo gwiazdy znać.

Znaki dżdżu z górnego powietrza.

Czerwoniawe, albo czarno-brunatne obłoki, które przed słońcem rano powstają, są posłami dżdżu.

Gdy widać wodnistey barwy, albo czerwoniawe i ciemno-zielonawe obłoki, rozwlekłe nakształt wełny, od wschodu, albo zachodu pochodzące, drugiego, albo trzeciego dnia dżdże nastąpią: potym toż czynią obłoki, które niedaleko od ziemi, od spodu czarne, a z wierzchu czerwoniawe, pospolicie też obłoki, od zachodu słońca powstające szare, deszcz trwający przywodzą.

Także czarne gęste obłoki, od tey strony, zkąd wiatr pochodzi, im czarnieysze są, im daley się z wiatrem rozciągają, tym pewniey długo trwający deszcz oznaymują.

Toż znaczą czerwoniawe i blade obłoki, które ze wszech stron kupami się zbiegają.

Mgła długo na powietrzu stojąca, nie bez dżdżu na ziemię spadnie.

Cichy wiatr, który się po stronach i tam kręci, a naybardziey od zachodu jest pewnym posłem dżdżu.

Toż znaczą tęgie wiatry, które pospolicie wichrami zowiemy, nagle przypadające, i które się do koła kręcą, proch, słomę, i insze lekkie rzeczy porywają, pioruny zaraz za sobą i dżdże ciągną na wiosnę, latem i pod czas jesieni.

Gdy wiele grzmotow na początku wiosny, lata i jesieni, wichrowate niepogody z gwałtownemi wiatrami następować zwykły bez omylenia; a potym większe i dłuższe

niepogody, im częściey i bardziey w czarnych obłokach błyskanie i grzmoty.

Jeśli się po pogodzie tęcza na powietrzu ukaże z czarnemi obłokami, przez kilka dni potym deszcz trwa.

Jeśli się tęcza na zachod słońca, gdy słońce zachodzi, ukaże, grzmot i deszcz znaczy względem czasu.

Długo trwający zachodni wiatr, pospolicie dżdżem się kończy; a im tęższy wiatr, tym większy i dłużey trwający deszcz przynosi.

Po długo trwających i zbytecznie gorących suszach, wielkie i długie dżdże i mokra przychodzą.

Znaki dżdżu po wodzie.

Jeśli rosa nie upadnie, a zwłaszcza, kiedy wiatru nie masz, w nocy na ziemię, osobliwie pod czas pełni, następuje deszcz, pod czas i wiatr.

Banki, które się na wodzie czynią, jeśli wielkie i długo trwają: wielki i długo trwający deszcz, w ziemię wsięknie bez wiatru, i nad zwyczay nagle mokry czas nastąpi.

Cicha i stojąca woda, jeśli się nad zwyczay swóy zgrzeje, bez światła słonecznego: grozi niepogodami, choć czasem nie zaraz przypada.

Gdy się rosa po drzewach, po ścianach, i innych jakichkolwiek rzeczach wiesza kroplami: deszcz znaczy.

Jeśli się morze zburza pod czas cichego czasu: często deszcz opowiada. Toż znaczy, jeśli piana się morska nad zwyczay swóy rozwłóczy, a wały tęgo bełkoczą, i nad wzgląd ludzki wysychają po dżdżu, potym wiatry.

Gdy żaby nazbyt i ustawicznie krzeczą, wrzeszczą, wyjąwszy wiosny początek, zawsze deszcz opowiadają.

Ryby gdy często wyskakują nad wodę, pod czas pogody, tak jakoby chciały latać, dżdżowi się przyszłemu radują.

Znaki dżdżu z ziemi, i tych rzeczy, które się na ziemi znaydują.

W niektórych stronach są wysokie góry, z których kiedy się kurzy, albożе nad ich wierzchem stoją obłoki gęste, bez wątpienia deszcz przypadnie.

Także, kiedy się dym nad górami włóczy, i kiedy góry, albo lasy nad zwyczay szumią. Beczki, albo naczynia, w których słone rzeczy chowają, zwykły się jakoby pocić, wilgotność na się brać, także i sama sol gdy dobrowolnie topnieje, to wszystko deszcz znaczy.

Jeśli oley w lampie bez przyczyny pryska, i kiedy około świecy gorejącey koła nakształt tęczy, deszcz znaczy. Kiedy ogień suchy toż znaczy.

Kiedy dzwony nad zwyczay daleko, albo zegar, słychać, deszcz znaczy: także kiedy się strony na Instrumentach wszelkich padają, albo rwą, i targają. Szum w polu bez przyczyny powstający, deszcz znaczy.

Członki stłuczone, i rany zgojone, winienie i inne przypadki cielesne uleczone, gdy boleją, deszcz znaczą.

Ptacy, które się na skałach, albo na drzewach mnożą, gdy swoje mieysca opuszczają, a w pole wylatują kupą, deszcz znaczą, także ptacy, które się na mokrych mieyscach, na jeziorach lęgną, gdy się często nurzają.

Kiedy kurowie często pieją, zaraz po zachodzie słońca, albo na początku nocy, deszcz oznaymują. Także, kiedy się kury w piasku trzepioczą, albo w ziemi, albo wrony kupami wysoko wrzeszcząc latają. Toż znaczą jaskółki tuż nad wodą latające, i piersiami i skrzydłami w wodę uderzające, tam i sam się przelatując, długi deszcz potym bywa.

Pchły i muchy gdy nad zwyczay bardzo kąsają, deszcz znaczy.

Znaki dżdżu z rosy.

Kiedy niebo jasne i pogodne, a zwłaszcza

w nocy, która jest przychłodnieysza, a rosy nie masz, znak, że rosa z dżdżem spadnie; także gdy bardzo rano rosa upadnie, kiedy ledwo rozeznać.

(*Dokończenie praktyki gospodarskiey w przyszłym Kalendarzu będzie położono*)

RÓŻNE MYŚLI I ZDANIA.

Ten u mnie młody, kto zdrów.
A ten bogaty, kto nic nikomu niewinien.

Nie ten wielki, co się go ludzie obawiają;
Lecz ten, którego wszyscy, jak Oyca, kochają.

Nie ten u mnie żył długo, kto wiek przeżył długi;
Lecz ten, który chwalebne zostawił zasługi.

Wolę ubogą cnotę, jak bogaty występek.

Chorującemu na żółtaczkę, wszystko się żółto widzieć daje.

Ludzie przez całe życie i wiek swóy naywięcey się o to starają, ażeby bogato umierać.

Fortior est ille qui se ipsum quam quis fortissima vicit menia.

Na niedorzeczne pytanie, milczeniem się odpowiada.

Mężowie zwykli się zwać głową żon swoich.

Jakże nogi niemają się plątać, kiedy się głowa czasem chwieje.

Co za honor starać się, jak biedną zwieśdź dziewczynę, która nad łzy i słabość wrodzoną, żadney inney niema dla siebie obrony.

A naprzód, mówi Xiąże, trzeba o tym wiedzieć, że kiedy dobrze jeździć v. chodzić, lepiey w domu siedzieć. (Krasicki).

Nie wtenczas wydaje się biegłość i dowcip sternika, kiedy i morze ciche i wiatry posłuszne.

Mężczyzni mówią do rozumu, niewiasty do serca.

Złe ziele naybardziey się krzewi, toż i rozpusta nayprędszy wzrost bierze.

Chcesz bydź nieszczęśliwym ciągle, stan się tylko tkliwym na naymnieysze drobnostki.

Wstyd jest barwą cnoty.

Kto starał się za młodu bydź starym, ten na starość zawsze będzie młodym (Arcy-Biskup Siestrzencewicz).

Jak pod kryształowym lodem nayprzepaścistsze ukrywa się błoto, tak pod powierzchownego pozorem pięknego ułożenia się nayczarnieysze dusze miewają częstokroć siedliska.

Z jednego kwiatku pająk truciznę, a pszczołka użyteczny miod wysysa, wybiera.

Wolę sam śmiać się, jak drugich śmieszyć.

Nie dla tego żyję, abym jadł, ale dla tego jem, abym żył.

Wolę bydź przyczyną śmiechu, jak płaczu.

Naymilszą jest rzeczą milczeć, gdy serce mówi.

Piękna Dama, a niecnotliwa, jest dla mężczyzn, co ulep dla ptaków, do którego lgnąc, giną.

Ucho nie oko ma obierać przyjaciela.

Pierwsze zawsze mieysce rozumowi i cnocie, niż bogactwom i urodzie dają.

Nie znam innych źródeł, któreby za sobą ciągnęły szacunek dla człowieka, prócz rozumu i cnoty.

Czulszym czyni w interessach przyjaciela nadzieja, a niżeli wdzięczność.

Wszystko ten posiadł, który żadney chciwie niepragnie rzeczy.

Ogień doświadcza złota, obmowa cierpliwości, a bieda szczerości przyjacioł.

Użycie dobre, lub złe rzeczy jakiey, ale nie samą rzecz ganić powinniśmy, czyż dla tego strzelba, albo noż jest złym, że ktoś z desperatów im sobie życie odbiera?

Tylko świeże i zieleniejące się trawy deszcz ożywia, a suche, uschłe zaś i zwiędłe gniją od niego.
Jak umalowaney Damie v. Dziewczynie kto wierzyć może, kiedy jey twarz nawet jest kłamstwem cechowana.
Białogłowa jest podobna do śmierci, która goni, kto przed nią ucieka, a stroni od tego, który jey szuka.
Wolę żwawego wstrzymać, jak niedbalca popychać.
Płaszczyć przed ambitnym i dumnym, jest to jego pychę do wyższego posunąć stopnia, ale naylepiey niedbać.
Smierć ma podobieństwo do łokcia kupieckiego, którym tak kir i samodział, jako purpurę i złotogłów mierzą.
Sternika wśród nawalności, żołnierza w bitwie, a przyjaciela w biedzie naylepiey poznać można.
Jako nie każde wino, tak też nie każdy człowiek od starości kwaśnieje.
Przechodzącego ktoś potrącił i krzywdził na ulicy, inni radzili zemścić się, że niewinnie skrzywdzony.
Mości Panowie, ażeby mnie koń, wół, albo osieł potrącił, czyżbym się słusznie gniewał, każdy tak czyni, jak może.
Złoto ma tę własność co słońce, które i świeci i grzeje.
Jak Doktor po języku częstokroć poznaie chorobę, tak równie z samych rozmów docieć można, jaki jest czyy wnętrzny charakter.
Szlachectwo bez przymiotów osobistych, ma podobieństwo do cyfry, przy którey kiedy niema jednostek, nic nieważy, nieznaczy.
Kto ma stodoły, ma myszy, a kto ma skarby, ma złodziejów.
Ziołko się nierozkrzewi, gdy go często przesadzają, tak i człek nigdy się nie zapomoże, gdy ustawicznie mieysca i obowiązki odmienia.
Nietrzeba żałować straty tych rzeczy, przez których pozbycie się od większey uwalniamy się szkody.
Potwarce i szarpacze cudzey sławy, mają tę własność, co sadza, koło którey żaden się niеotrze bez zwalania się i bez plamy.
A jak sadza, im jest rzecz jała bielsza, tym czarność widzialnieyszą na niey dotknawszy się zostawuje; tak ludzie, im są cnotliwsi i lepszey sławy, tym oszczerce ostrzeysze jadem umaczane z taynych kryjówek swoich rzucają, na dobre ich imie, pociski.
Sama tylko przeciwność wielkiemi umie robić ludzi.
W tych nieznacznie przetwarzamy się, z któremi nayczęściey przestaiemy.
Niema nad sumienie szczerszego przyjaciela.
Ubóztwo jest zawsze wolne od zazdrości.
Jak pokora zacności i rozumu, tak pycha nikczemności i głupstwa naypewnieyszym bywa zadatkiem.
Nie kto siła umie, ale kto co potrzeba, dość mądry.
Martwy dyskurs bez skutku.
Ustawicznością rzeczy powszednieją.
Przeplatane rzeczy upodobańsze.
Prędzey się we złey społeczności zepsować, niż z dobrey naprawić.
Kto zręczniey umie pokrywać swoje występki, tego częstokroć nazywamy cnotliwym.
Naygorętszy affekt nayprędzey się wysili.
Zwierzchnik w ukaraniu nie zemsty, ale poprawy szukać powinien.
Kto skory do ukłonów, a przytym oracyą często prawi, coś na chytrego poszedł.
Ubogi i ambitny to wielkie nie do pary.
Jako w tęczy pewności farb zrozumieć, tak niektórych pewność cnoty i fantazyi naznaczyć trudno.
Nie majętność, albo intrata czyni bogatym, ale rząd i umiejętny rozchod.
Dając, zyskuie, kto godnemu daje.
Łatwo ten zle mówi, kto dobrze mówić nie umie.
Nie zje żaba wołu, lubo nań gębę rozzjawi.
Ze złey gęby niedobra mowa.
Nie uczerpnąć z błota czystey wody.
Z pustey stodoły, lecą tylko sowy.

Ogromny źwierz na oszczęk drobnego szczeniuka nie spóyrzy.
Złe źwierciadło złą postać wyraża.
Cudze złe na słońcu, a swoie w cieniu stawiamy.
Sam sobie tylko dobry (sobek) przyjaźni nie nabędzie.
Więcey przykład w ludziach, niż rozkazanie może.
Urzędów i dostatków ludzie dobrzy tak, jak lekarstw używają, aby ludziom pomagali.
Wielkie rzeki cicho płyną, a małe strumyki z szumem się po kamieniach wloką.
Piękny żart, kiedy bez szkody, bolu i przymówki.
Powaga na ustawicznym widoku spowszednieje.
Lepsze nierychłe bezpieczne, niż skore podeyrzane.
Niemasz plotkom lekarstwa tylko milczenie.
Trudno przerobić co się złym urodzi — (dla tegoż dawna przypowieść) Sowa nieodradza się w sokoła.
Nazywamy człowieka rozumnym przez wzgląd v. w miarę powszechney wszystkim niewiadomości.
Lepszy Sędziego fawor, niż racya z Statutu.
Prawo jako pajęczyna, bąk się przebije, a mucha uwięznie.
Prawdy, a żartów trzeba jak soli zażywać.
U niepewnego Doktora naypewnieysza na śmierć Recepta; a nieuważnego Konsyliarza rada na zgubę.
Kto się niedouczy, albo przeuczy, szkodliwszy bywa nad prostaka.
Niech się naybardziey wysmuchnie sowa, przecież niedoydzie sokoła.
Z Panami, jak z ogniem, zblizka sparzysz się, a zdaleka niezagrzejesz się.
Niemała mądrość, mądrze mówić; lecz największa mądrze czynić.
Naco szukać tuza, kiedy można szóstką zabić.
Stanie za lekarstwo wrzodowi, gdy go niegnieciesz.
Nie przysypuy soli niepokosztowawszy.
Jednych chwalemy dla doskonałości; drugich, że umieją pokryć swoje przywary.
Wolę otwartego nieprzyjaciela, niż przyjaciela obłudnego.
Złych ludzi naypięknieysze w życiu dzieło, kiedy umierają.
Nie wały ludzi, ale ludzie wałów bronić powinni.
Naywiększa pochwała jest dobrze czynić, a pochwał nie pragnąć.
Nieoczerni błoto póki się go niedotkniesz.
Pijaństwo nieczyni wprawdzie złey w człowieku natury, ale ją odkrywa.
Ci, co naygorzey czynią, zwykli pięknie mówić.
Naylepiey zwyciężyć nieprzyjaciela, gdy mu dobrze uczynisz.
Lepiey jest swoje stracić, niż cudze niesłusznie zyskać.
Naprózno usiłujemy namiętności nasze pokrywać płaszczem pobożności i honoru, zawsze się one jednak i z pod tey zasłony ukazują.
Niebraknie nam siły do zniesienia cudzego nieszczęścia.
Nietyle czasem ściągamy na się prześladowań i nienawiści przez cnotę, ile przez talenta.

Niektóre uwagi nad życiem ludzkiém.

To pewna, że prawdę miley nam wyznać, niżeli komu słuchać; ale nie oglądaymy się na to, kiedy ona jest gruntem cnot wszystkich, a prawidłem Boga i ludzi.
Pochlebca jest kłamcą, mówiąc to, czemu sam niewierzy, i jest podłym, nie mając śmiałości mówić tego, co myśli.
Mam dwie skrzynie (mawiał Symonides): jedną wdzięczności ludzkich, drugą moich pieniędzy; skrzynia wdzięczności obiecanych zawsze próżna!
Kiedy nie masz tyle rozumu, żebyś co dobrze powiedział, miey przynaymniey tyle rozsądku, ażebyś milczał.
Od fałszywey przyjaźni, która nas milcz-

kiem gubi, czyliż nie lepszy nieprzyjaciel każdy, ten wielki nauczyciel, który szpieguje i wyrzuca śmiało wszystkie złe sprawy nasze; a któremu za naukę w ten czas płaciemy, kiedyśmy się poprawili.

Naypierwszy rozum swoje głupstwo poznawać i poprawiać. Czemuż inszych błędom nie ulegać, kiedy żądamy tego, ażeby i naszym ulegano?

Człowiekowi, któregoś skrzywdził obmawianiem, jakże ciężkie przywrócenie sławy, chociażbyś ją dał, kiedy słyszący gadanie twoje powiedzieli to inszym, których znowu zbierać, i z błędu wywodzić nie w twojey mocy.

Nie wszystko zabawie, nie wszystko miłości własney poświęcaymy, bobyśmy z gruntu obalili społeczeństwa.

Nayszczęśliwszy ten stan człowieka jest, kiedy może mścić się nad nieprzyjacielem, i niechce, a przyjaciołom swoim chce świadczyć i może.

Kiedy cię honor cnoty nie przymusza, nie przymuszay nikogo w posiedzeniu: bo inaczey stracisz prawo podobania się.

Człowieka zacnego lada fraszka nie wzruszy; i kiedy gniew nieróżni się od szaleństwa, tylko że trwa króciey, ktożby choć na czas chciał bydź szalonym?

ZAGADKI.

1, Jestem coś, a nie stworzeniem,
Nie istotą, lecz jey cieniem,
Ni człekiem, ani Aniołem,
Ni rzeczą, ani żywiołem,
Ni lekkością, ni ciężarem,
Ni próżnym na świecie darem,
Byłem przy świata stworzeniu,
Sam stałem się w oka mgnieniu;
Ale nie wiem, w którey dobie,
Kiedy, i w jakim sposobie.
Byłem, gdy się Bóg rozgniewał,
I na świat wodę wylewał;
Ja bywam przy każdym zgonie,
Spycham i sadzam na Tronie.
Innym krótki, innym zbywam,
Jak bystra woda upływam,
Na mnie kochanek narzeka,
I skazany co mnie czeka.
Ja użyty bywam różnie,
Zle, szczęśliwie, marnie, próżnie,
Jestem początkiem i końcem,
I jak cień chodzę za słońcem.
Bywam w woynach w krwawym boju,
I w nocy nie mam pokoju,
Ja pomagam, ja i szkodzę,
Kłótnie, smutek, miłość rodzę.
Jestem dawny, jestem nowy,
Przykry, zimny, ciepły zdrowy,
Bezemnie się nic nie dzieje,
Ja wskrzeszam w ludziach nadzieje.
Jestem jeden, ale wszędzie,
Służę wszystkim za narzędzie,
Każdemu jestem potrzebny,
Czy naganny, czy chwalebny;
Móy kres nikogo nieminie,
Jestem przy każdey godzinie,
Za to nowym uczczon darem,
Nazywają mnie Zegarem;
Tey zamiany, to jest: w..dą,
Że mnie w większey liczbie kładą (*).

2, Ja się w wielkich domach rodzę,
Służę często mnieyszym Panom,
Złym przykładem wiele szkodzę,
Podobać się chce tyranom.
Nie mam żadnych związków z cnotą,
Przecież onę chwalić lubię,
Miłości własney pieszczotą,
Prawdę w samey prawdzie gubię.
Czasem się słówko wyśliźnie,
Co mnie przyrówna truciźnie.

3, W zwierciedle każdy swe skazy widzi,
We mnie postrzega swe wady dusza,
Każda zwierciadłem szpetność się brzydzi,
Na mnie się gniewem zły człowiek wzrusza
Zwierciadło można na sztuki pobić,
Jeśli kokietce starość okaże.
Ze mną nie można nic zgoła zrobić,
Choć go naygorzey prawdą urażę.

(*) W Rossyi Zegar nazywają czasy.

Każdy człek dobry, cieszy się ze mnie,
Że złym człowiekiem zawsze się kłócę,
Gdy me przestrogi idą daremnie,
W ten czas na niego wołać porzucę.

4, Jestem rzeczą płynną, rzadką,
I od wszystkich używaną,
Płynę tak, jak woda gładko,
Z niektórą od niey odmianą,
W ten czas w sztukę się obrócę,
Gdy pierwszą z liter odrzucę,
Zgadniy, jakąm jest zagadką.

5, Jestem lekarstwem, byłam imieniem,
Nie jestem sławną dawnem znaczeniem,
Móy zgon tak wiele dokazał,
Że nie jeden krwią się zmazał.
Dziś nie jestem tey powagi.
Nikt się nie mści mey zniewagi,
Dostanie mnie za trzy grosze,
Zgadniy teraz, ktom jest proszę.

6, Z składu do siebie podobne,
Znaczenie mamy osobne,
Choć wspak nasz wyraz czytany,
Nieczyni w słowach odmiany,
Jaki mamy tego powod,
Masz w tym wierszu zaraz—dowod.

7, Z sześciu liter siebie składam,
Żadney z nim sama nie zjadam,
Zmaż jedną, zostanie jedna,
I nie będę więcey biedna.

8, Ja jestem źwierze wspaniałe,
Zasługuję na pochwałę,
Połoź cyfrę przy mym przodzie,
I zostanę rybą w wodzie.

9, Jestem zbożem, rosnę wszędzie,
Znajomém wielu nasieniem,
Gdy mnie piąta część ubędzie,
Nazwiesz mnie w ten czas imieniem.

10, Bez ust, bez uszu, słyszę i gadam,
Na zawołanie wam odpowiadam,
Jestem w użyciu, lecz nie w modzie,
Służę ku wielu ludzi wygodzie.

Bo kiedy kogo ganią lub chwalą,
Że ja roznoszę, na mnie to zwalą,
Powtarzam głos wasz i czasem złaję,
Kiedy syllabę pierwszą utaję.

11, Każdy wynalazek sławny,
Czy on nowy, czyli dawny,
Zda się, że człowiek łakomy,
Uczył robić masło z słomy.
Póty mieszać słów tych hasło,
Aż się zrobi z słomy masło.

12, Starsza jestem od człowieka,
Jam mu dała życia zorze;
Niewdzięczny na mnie narzeka,
I wnętrzności moje porze.
Karmię go moim żywiołem,
Przyymę go w moję wnętrzności,
I za karę niewdzięczności,
Zmieszam go z moim popiołem.

13, Jedne czyszczę, drugie trawię,
Służę zbytkom i potrzebie,
Patrzających na mnie bawię,
Wzrok obracając na siebie.
Jestem wspaniały, bywam dość drogi,
I nic droższego nie ma nade mnie,
Nienasycony, łakomy, srogi,
I często niknę nikczemnie,
Za kilka groszy można mnie dostać,
I ze mną dzieci igraszki stroją,
Lecz jak się moja umnoży postać,
Tysiącami mnie nie uspokoją.
Czasem w tę porę mniey zrobię szkody,
Kiedy przeciw mnie idą do wody.

14, Każdy mną żyje i we mnie ginie,
Źle być bezemnie, i ze mną,
Dwa sobie skutki przeciwne czynię,
Nie jestem rzeczą nikczemną,
Godne pochwały, oraz nagany,
Mam moje w świecie znaczenie,
Mną wszystkie żyją naypierwsze stany,
I nieme oraz stworzenie.
Nie uwijając siebie w bawełnę,
Jestem i życia i jadu pełne.

ODGADNIENIA ZAGADEK.

1, Czas. 2, Podchlebstwo. 3, Sumnienie. 4, Woda. *Pierwszą literę odrzuciwszy W będzie* Oda. 5, Lukrecyja lekarstwo. *Lukrecyja była Heroina Rzymianka, która zadaną przez siebie śmiercią sobie samey, pobudziła do wypędzenia Tarkwiniuszow.* 6, Zaraz—Dowod. *Te słowa chociaż na wspak czytane nieodmieniają się.* 7, Biedna. *Z sześciu się liter składa, zmazać jedną B i zostanie* Jedna. 8, Kuń. *Położyć na przedzie O i będzie* Okuń. 9, Groch. *Z pięciu liter się składa, zmazać piątą część, to jest: literę jedną G i będzie* Roch *imie.* 10, Echo. *Które często pierwszą syllabę uymuje, i zamiast kocham, odpowiada* Cham. 11, Sło—ma—sło. 12, Ziemia. 13, Ogień. 14, Powietrze, *którém każdy żyje, i w niém ginie.*

O ZAĆMIENIACH.

W tym roku jedno tylko zaćmienie słońca da się widzieć na horyzoncie Wileńskim.

Zaćmienie to słońca będzie dnia 15 lipca. Początek zaćmienia przypadnie o godzinie 3, minucie 39, środek o godzinie 4, minucie 2, a koniec o godzinie 4, minucie 26 wieczorem.

SWIĘTA I POSTY STAROZAKONNYCH.

STYCZEŃ

(*Od* 11 *Szwat do* 12 *Oder Igo*).

2, Szabath Szyrach (Sobota pieśni).
5, Chamisza oser biszwat (piętnasty dzień miesiąca Szwat). Radosny.
20, Rosz-chodesz Oder Byszonh (Nów miesiąca Oder Igo).
21, Drugi dzień Rosz-chodesz.

LUTY

(*Od* 12 *Oder Igo do* 11 *Oder IIgo*).

3, Purym Koton radosny.
4, Szuszan Purym Koton.
19, Rosz-chodesz Oder szeyny (Nów miesiąca Oder IIgo.
20, Drugi dzień Rosz-chodesz.

MARZEC

(*Od* 11 *Oder IIgo do* 13 *Nisan*).

3, Post Estery Królowey.
4, Purym, (dzień wielce radosny ze zguby Hamana).
5, Szuszan purym (dzień w mieście Szuszan niegdyś stołecznem Perskiém), radosny.
20, Rosz-chodesz Nisan (Nów miesiąca Nisan).
31, Post pierworodnych.

KWIECIEŃ

(*Od* 13 *Nisan do* 13 *Ir*).

3, Peysach, (dzień 1 Wielkanocy, czyli wyiście z Egiptu).
4, Drugi dzień Swięta.
5, 6, 7, 8, Cholhamoed (powszedne dni między świętami).
9, Siódmy dzień święta.
10, Ostatni dzień święta.
11, Isru chag (przydatek do święta). Radosny.

18, Rosz-chodesz Ir (Nów miesiąca Ir).
19, Drugi dzień Rosz-chodesz.
25, 28 i 2 Maja, Taynes behab (Post niektórych Izraelitow pobożnych w Poniedziałek, Czwartek i Poniedziałek).

MAY
(*Od* 13 *Ir do* 15 *Sywan*).

6, Lag baomer (33ci dzień od Wielkanocy). Radosny.
18, Rosz-chodesz Sywan (Nów miesiąca Sywan).
20, 21, 22, Szelosze jeme hagbala (Przygotowanie się do przyjęcia Praw Boskich). Radosne.
23, 24, Szewues (święto tygodniowe, to iest: 7m tygodni od święta Wielkanocy.
25, Isru chag (przydatek do święta). Radosny.

CZERWIEC
(*Od* 15 *Sywan do* 15 *Tamuz*).

16, Rosz-chodesz Tamuz (Nów miesiąca Tamuz).
17, Drugi dzień Rosz-chodesz.

LIPIEC
(*Od* 15 *Tamuz do* 17 *Ow*).

3, Szywe Oser betamuz (Post dzień zburzenia Jerozolimy).
16, Rosz-chodesz Ow (Nów miesiąca Ow).
23, Szabath chazon (Szabath czytania Proroctwa i widzenia Izajasza).
24, Tysze beab, (dzień spalenia Kościoła Swiętego) żałobny, i post ścisły.
30, Chamisza oser be Ow (15 dzień miesiąca Ow) i Szabath Nachmu (Sobota Pocieszcia się). Radosne.

SIERPIEŃ
(*Od* 17 *Ow do* 18 *Elul*).

14, Rosz-chodesz Elul (Nów miesiąca Elul).
15, Drugi dzień Rosz-chodesz.

WRZESIEŃ
(*Od* 18 *Elul do* 19 *Tyszry*, 5,593 liczący się u żydow od stworzenia świata).

13, Rosz Haszono (Nowy Rok 5,593).
14, Drugi dzień nowego roku.
15, Com gdaliohu (dzień postu za Gedeliaszem).
22, Jom Kiper, czyli dzień *expiracyi*, oczyszczenia się z grzechow.
27, Sukas (święto Namiotów), Kuczki.
28, Drugi dzień święta Namiotow.
29, 30 i 1, 2 Pazdziernika, Cholhamoed, (powszednie dni między świętami).

PAZDZIERNIK
(*Od* 19 *Tyszry do* 20 *Cheszwan*).

3, Hoszana Raba (Wybaw pomocą wielką).
4, Szemini Acereth (Osmy dzień zamknienia święta).
5, Symchath Thora (pocieszenie się z Zakonu Bożego).
6, Isru chag (przydatek do święta). Rados.
12, Rosz-chodesz Cheszwan (Nów miesiąca Cheszwan).
13, Drugi dzień Rosz-chodesz.
17, 20, 24, Post behab (post niektórych pobożnych Izraelitow w Poniedziałek, Czwartek i Poniedziałek).

LISTOPAD
(*Od* 20 *Cheszwan do* 21 *Kiślew*).

11, Rosz-chodesz Kiślew (Nów miesiąca Kiślew).

GRUDZIEŃ
(*Od* 21 *Kiślew do* 22 *Teywes*).

Od 5 do 13, Osim dni Chanuka (odnowienie czyli poświęcenie Kościoła świętego).
10, Rosz-chodesz Teywes (Nów miesiąca Teywes).
11, Drugi dzień Rosz-chodesz.
20, Asore betewes (Post 10 dnia miesiąca Teywes, w którym było pierwsze oblężenie Jerozolimy).

WIADOMOŚĆ KIEDY W GRODNIE POCZTA ODCHODZI.

Na trakt przez Białystok do Warszawy i do wszystkich Miast w tey stronie leżących, w Niedziele i Czwartki.

Na trakt przez Wilno do St. Petersburga i przez Lidę, Mińsk do Moskwy, Małey Rossyi i Wołynia, oraz do wszystkich Miast w tey stronie położonych; do Prus przez Wilno, Kowno i Jurborg, i przez Łososnę do Królestwa Polskiego, we Wtorki i Piątki.

Przyimowanie zaś na wszystkie powyższe trakty Korrespondencyi odbywa się w też dni od godziny 7mey do 12tey z rana.

Jarmarki pryncypalnieysze Kraiowe i Zagraniczne.

Berdyczew: 1szy 13 Stycznia. 2, w N. Białą. 3, 12 Junii. 4, 15 Augusta. 5, 1 Listopada.
Bieszenkowicze: W dzień SS. Piotra i Pawła.
Bobroysk w Gubernii Mińskiey nowo-założone: 1szy, Na 3 Króle, to jest: od 6 do 20 Januar. 2, Na S. Mikołay, t. j. od 9 do 23 Maja. 3, Na Pokrowy P. Maryi, t. j. od 1 do 14 8bra, każdy po 2 tygodnie.
Chasłowicze: Dnia 24 Lipca.
Dołhinów: Na Wniebowstąpienie Pańskie.
Druja: Na 3 Króle.
Homla: Na Nowy Rok.
Janiszki: 1, Na Gromnicz. P. Maryi. 2, Na Srzodopoście. 3, Na Boże Ciało.
Jeziorosy: 1szy w Niedzielę pierwszą po Jarmarku Widzkim 3 Królskim. 2, 15 Augusta według nowego Kalendarza.
Iłukszta: 1szy na 3 Król. 2, na Grom. P. M.
Krasław: 1szy Od Niedzieli mięsopustney do wielkiego postu. 2, od 22 Julij do 1 Augusta.
Kalwarya: w Niedz. po Nawiedzeniu P. M.
Królewiec: 24 Junij według nowego Kalen.
Linków: w Niedzielę po Szkaplern. P. M.
Lubawicze: 1, Na 3 Króle. 2, W dzień SS. Piotra i Pawła.
Lipsk: 1, Na Nowy Rok. 2, 24 Apryla. 3, W d. S. Michała Arch. według now. Kal.
Oswiey w Guber: Witebskiey: 1, W ostatni Piątek przed Swiętym Piotrem. 2, Na Borysa, to jest dnia 24 Julii.
Ostrowno: Na Wniebowzięcie P. Maryi.
Płungiany: 1, w Poniedziałek zapustny. 2, Na narodz. S. Jana.
Poswol: Także w tym dniu.
Radoszkiewicze: W dzień SSS. Tróycy.
Rogów: w Niedzielę po Wniebowzię. P. M.
Rogożo: 1szy Na Wniebowstąpienie Pań. 2, Na Boże Ciało. 3, na S. Michał.
Sałanty: 1szy, na 3 Króle. 2, Na S. Maryą Magd: 3, Na S. Roch. 4, Na Aniołów Str:
Smorgonie: Na Srzodopoście.
Swisłocz: Po Zelwiańskim poczyna się.
Szkłów: 1, w N. Wstępną. 2, Na Boże Ciało.
Szczuczyn: 1szy na Maryą Magdalenę. 2, W dz. Symona Judy według nowego Kal.
Szaty: W dzień Swiętey Tróycy.
Szydłow: Na Narodzenie Panny Maryi.
Szymbórg: w Niedzielę po Wniebowz. P. M.
Ugiana w Pcie Wiłkomier: 1, Na Gromni. 2, Na Wniebowstąp: Pań. 3, na Boże Ciało. 4, Na Aniołów Stróżow, ma tygodn. Jarm.
Warszawa: 1, w 2 Poniedz: po Ss. Fili: i Jakóbie. 2gi, w 3 Poniedz. po wszystkich SS., trwaią po 3 tygod. według now. Kalenda.
Widze: 1, w Niedzielę po 3 Królach. 2, Na Srzodopoście. 3, Na N. P. Maryą Szkapler.
Wilno: Od 23 Apryla do 15 Maia corocznie.
Wiłkomierz: W dzień SS. Piotra i Pawła.
Worno: w Niedzielę po SS. Pietrze i Pawle.
Wysokie: W dzień S. Jakóba Apostoła według nowego Kalendarza.
Zelwa: W dzień Swiętey Anny według Kalendarza Ruskiego.

TABELA

Wschodu i Zachodu Słońca.

D.	STYCZEN.				LUTY.				MARZEC.				KWIECIEŃ.				MAY.				CZERWIEC.			
	wschód.		zachód.		wschód.		zachód.		wschód.		zachód.		wschód.		zachód.		wschód.		zachód.		wschód.		zachód.	
	G.	M.	G.	M.	G.	M.	G.	M.	G.	M.	G.	M.	G.	M.	G.	M.	G.	M.	G.	M.	G.	M.	G.	M.
1	8	12	3	50	7	17	4	42	6	13	5	44	4	59	7	0	4	2	7	58	3	25	8	35
3	8	10	3	52	7	13	4	47	6	8	5	52	4	56	7	4	3	58	8	2	3	25	8	35
5	8	8	3	56	7	9	4	52	6	3	5	57	4	52	7	8	3	54	8	5	3	24	8	35
7	8	5	3	57	7	4	4	6	5	58	6	2	4	48	7	13	3	52	8	7	3	24	8	35
9	8	0	4	0	7	0	5	0	5	54	6	6	4	45	7	17	3	49	8	12	3	23	8	35
11	7	56	4	4	6	56	5	5	5	50	6	11	4	40	7	21	3	45	8	16	3	24	8	36
13	7	52	4	8	6	50	5	10	5	44	6	16	4	36	7	25	3	40	8	18	3	24	8	36
15	7	48	4	12	6	43	5	15	5	39	6	20	4	32	7	29	3	38	8	20	3	25	8	35
17	7	45	4	15	6	40	5	19	5	34	6	24	4	28	7	35	3	35	8	22	3	25	8	34
19	7	43	4	17	6	35	5	24	5	30	6	30	4	26	7	36	3	33	8	26	3	26	8	33
21	7	39	4	20	6	30	5	29	5	27	6	34	4	20	7	39	3	31	8	28	3	28	8	32
23	7	31	4	28	6	24	5	33	5	20	6	38	4	16	7	43	3	30	8	28	3	30	8	30
25	7	26	4	27	6	22	5	37	5	17	6	42	4	12	7	47	3	29	8	30	3	32	8	28
27	7	24	4	33	6	18	5	41	5	12	6	48	4	9	7	50	3	28	8	30	3	34	8	26
29	7	22	4	37	—	—	—	—	5	7	6	53	4	6	7	53	3	26	8	33	3	36	8	24
31	7	20	4	40	—	—	—	—	5	3	6	58	—	—	—	—	3	25	8	34	—	—	—	—

D.	LIPIEC.				SIERPIEN.				WRZESIEN.				PAZDZIER.				LISTOPAD.				GRUDZIEN.			
1	3	30	8	22	4	30	7	30	5	36	6	22	6	43	5	17	7	45	4	13	8	22	3	36
3	3	41	8	18	4	33	7	24	5	40	6	18	6	48	5	12	7	49	4	11	8	23	3	35
5	3	43	8	16	4	38	7	20	5	44	6	14	6	52	5	18	7	53	4	9	8	24	3	35
7	3	46	8	14	4	42	7	18	5	48	6	10	6	56	5	4	7	55	4	6	8	25	3	35
9	3	49	8	11	4	46	7	14	5	53	6	5	7	0	5	0	7	57	4	2	8	25	3	34
11	3	51	8	8	4	50	7	10	5	58	6	2	7	4	4	56	8	0	4	0	8	26	3	35
13	3	54	8	6	4	54	7	5	6	2	5	58	7	9	4	50	8	3	3	56	8	25	3	36
15	3	57	8	2	4	56	7	1	6	6	5	53	7	13	4	45	8	6	3	54	8	24	3	37
17	4	0	8	0	5	2	6	56	6	10	5	48	7	17	4	40	8	9	3	50	8	23	3	38
19	4	4	7	55	5	7	6	51	6	16	5	43	7	21	4	35	8	12	3	48	8	23	3	39
21	4	8	7	51	5	12	6	46	6	21	5	38	7	24	4	34	8	14	3	46	8	22	3	40
23	4	11	7	48	5	16	6	41	6	25	5	33	7	28	4	29	8	16	3	44	8	21	3	41
25	4	14	7	44	5	21	6	36	6	30	5	28	7	33	4	26	8	18	3	42	8	19	3	43
27	4	17	7	39	5	25	6	34	6	34	5	22	7	37	4	22	8	20	3	40	8	17	3	45
29	4	20	7	36	5	29	6	30	6	38	5	19	7	41	4	20	8	21	3	47	8	15	3	47
31	4	24	7	32	5	34	6	26	—	—	—	—	7	44	4	15	—	—	—	—	8	13	3	50

